

Патрытызм — справа штодзённая

20 КАНАЛАЎ

ПАДТРЫМКА ПА АДРАСЕ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка здзейсніў рабочую паездку ў Чачэрскі раён Гомельскай вобласці. Гэтая паездка стала працягам размовы, пачатай падчас праведзенай 10 чэрвеня нарады з удзелам кіраўніка дзяржавы аб праектах указаў па ўдасканаленні аграрнай палітыкі, паведамляе прэс-служба беларускага лідара.

Кіраўнік дзяржавы наведаў гаспадаркі «Отар» і «Зорка», якія ў апошні час дабіліся пазітыўных вынікаў у вытворчасці малака дзякуючы пераходу на круглагодовае стойлавае ўтрыманне жывёлы. Аляксандр Лукашэнка акцэнтаваў увагу на неабходнасці капіравання гэтага вопыту іншымі гаспадаркамі.

Прэзідэнт Беларусі падкрэсліў важнасць стварэння ўмоў, пры якіх сяляне будуць мець «магчымасць аддаваць малако таму, хто прапануе найлепшыя цэнавыя ўмовы». Кіраўнік дзяржавы таксама нагадаў кіраўніцтву Гомельскай вобласці і Мінсельгасхарча аб сваім даручэнні па стварэнні дзейсных механізмаў кропкавай падтрымкі паспяховых сельгасвытворцаў. Міністэрству сельскай гаспадаркі і харчавання ў сувязі з гэтым было даручана паскорыць стварэнне спецыяльнага фонду, які прадугледжвае тэрмін вяртання пазычаных сродкаў не больш за 8 гадоў. «Мы будзем даваць грошы толькі тым, хто зможа іх вярнуць», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

■ Парламенцкі дзённік

ПЕНСІЙНАЯ СІСТЭМА ЎДАСКАНАЛЬВАЕЦЦА

На заключным пасяджэнні чацвёртай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь сенатары прынялі шэраг законапраектаў, якія закранаюць пытанні пенсійнага забеспячэння, дзяржаўных манаполій краіны, правілы руху на дарогах, а таксама сферу міжнародных адносін.

Па стане на 1 мая 2014 года ў Беларусі пражывае звыш 2,5 мільёна пенсіянераў — гэта больш за чвэрць усяго насельніцтва нашай краіны.

Марыяна ШЧОТКІНА, міністр працы і сацыяльнай абароны, расказала журналістам пра некаторыя змены, што маюць дачыненне да сістэмы выплаты пенсій.

— У нас самы нізкі пенсійны ўзрост — 55 і 60 гадоў. Дзяржава і людзі, якія працуюць, бяруць на сябе абавязкі выплаты пенсій. Трэба сказаць, што тыя пенсіянеры, якія працягваюць працаваць (наш пенсійны ўзрост абсалютна нармальны для таго, каб работнікі працягвалі сваю працоўную дзейнасць), уваходзяць у катэгорыю работнікаў. Яны атрымліваюць амежаваны аб'ём пенсіі і робяць адлічэнні ў фонд сацыяльнай абароны насельніцтва. У рэспубліцы працую больш за 620 тысяч пенсіянераў.

Марыяна Шчоткіна паведаміла, што адно са змяненняў мае на ўвазе павелічэнне страхавога стажу.

— Калі ў савецкія часы трэба было 5 гадоў плаціць страхавыя ўзносы, то цяпер іх трэба плаціць 10 гадоў.

Другі момант — гэта датэрміновыя пенсіі. Звыш 250 тысяч чалавек выйшлі на пенсію раней на 5, 10 і больш гадоў.

Міністр працы і сацыяльнай абароны нагадала, што ў 2009 годзе быў прыняты Закон «Аб прафесійнальным пенсійным страхаванні».

— У сувязі з практыкай прымянення Прэзідэнтам быў прыняты ўказ, у адпаведнасці з якім за людзьмі, што працуюць па спісах №1 і №2 і да 1 студзеня 2009 года выпрацавалі больш за палову сацыяльнага стажу, захоўваецца права выхаду на датэрміновую пенсію. За астатнімі, якія працуюць у такіх жа умовах, у адпаведнасці з Законам «Аб прафесійнальным пенсійным страхаванні», усе гарантыі таксама захоўваюцца, але, акрамя гэтага, уводзіцца яшчэ адно права. Згодна з ім, работнік самастойна вырашае: назапашваць датэрміновую пенсію ці атрымліваць грошы, якія штомесяц наймальнік налічвае на індывідуальны рахунак, у дадатак да сваёй зарплаты. Такім чынам, гэтае пытанне работнік і наймальнік павінны вырашаць на сваім прадпрыемстве.

У сувязі з тым, што ўнесены змены ў Працоўны кодэкс, цяпер будзе прымацца шэраг нормаў, якія маюць на ўвазе спрашчэнне і ўрэгуляванне пенсійнай сістэмы.

— Напрыклад, уласнікі маёмасці, тыя ж фермеры, плацяць штомесяц за сябе як за самазанятага, а таксама за тых работнікаў, што працуюць на гэтай ферме па грамадзянска-прававых дагаворах.

Акрамя таго, вызначана мінімальная заробатная плата па краіне — гэта мае дачыненне, у першую чаргу, да індывідуальных прадпрыемстваў (іх больш за 300 тысяч), якія выплачваюць узносы ў Фонд сацыяльнай абароны.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

БРАКАНЬЕРАЎ ПАКАРАЦЬ БУДЗЕ ЛЯГЧЭЙ

З прыняццем праекта закона, які прадугледжвае ўзмацненне мер адказнасці за правапарушэнні ў сферы палявання і рыбалоўства, даказваць незаконную здабычу жывёл стане неабавязковым, бо Крымінальны кодэкс прапануецца дапоўніць артыкулам, які прадугледжвае адказнасць за незаконнае перасоўванне (транспарціроўку) і (або) разбіранне паляўнічых жывёл.

Міністр лясной гаспадаркі Беларусі Міхаіл АМЕЛЬЯНОВІЧ запэўніў дэпутатаў, што дадзены законапраект дазволіць знізіць колькасць правапарушэнняў у сферы палявання і рыбалоўства, бо не дасць пазбегнуць адказнасці тым браканьерам, у дачыненні да якіх даказаць факт незаконнай здабычы жывёл немагчыма.

Прапануецца ўзмацніць крмінальную адказнасць пры паўторнасці такога парушэння на працягу года пасля накладання адміністрацыйных санкцый. Сюды ж адносяцца выпадкі, калі гэтае парушэнне адбылося ў запаведніку, нацыянальным парку, заказніку або на радыёактыўна забруджанай тэрыторыі, дзе ўстаноўлены кантрольна-прапускны рэжым. Артыкул будзе распаўсюджвацца і ў тым выпадку, калі інаватаў загадаць ведаў, што жывёла ўключана ў Чырвоную кнігу. Санкцыі прадугледжваюцца таксама і за разбіранне і транспарціроўку жывёл, калі яе кошт у сто і больш разоў перавышае памер базавай велічыні. Максімальнае пакаранне па артыкуле — да 4 гадоў пазбавлення волі з пазбавленнем права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю.

Узмацняецца адказнасць і за адпаведныя адміністрацыйныя правапарушэнні. Напрыклад, незалежна ад назначанага сплагання або вызвалення ад адміністрацыйнай адказнасці прапануецца прымяняць спецыяльную канфіскацыю незаконных прыпад палявання і здабычы рыб і водных жывёл, гандаль якімі ажыццяўляўся ў неусталаваных месцах, а таксама незаконных прыпад збору грыбоў і іншых дзікіх раслін і іх частак.

Дзеючым заканадаўствам прадугледжана ў такіх выпадках канфіскацыя азеўрана-рачоннай рыбы. Гэтую норму прапануецца дапоўніць канфіскацыяй іншых водных жывёл (ракі, малюскі і іншыя водныя беспаспавяччаныя), каб зменшыць выпадкі рэалізацыі незаконнай здабычы.

СТАР 2

Творы Быкава без цэнзуры

СТАР 6

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

27 ЧЭРВЕНА 2014 г.

ПЯТНІЦА

№ 119 (27729)

Кошт 1800 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Паварот з лясной дарогі на крыніцу нічым не пазначаны, але некалькі прыпыненых легкавушак падказваюць, што помнік прыроды дзесьці побач. І сапраўды, акурат за ўзбочынай, на самым ускрайку лесу прытуліўся да хвой драўляны буданок-шалаш. Побач — «карагод» лавак вакол вогнішча, крыху воддаль — прыземістая піраміда даху, якімі звычайна накрываюць крыніцы, масток. На невялікім плакаце-аншлагу пазначана: «Крыніца «Святая вада Дзегцяроўская».

Мне пашанцавала заспець каля крыніцы невялікую групу людзей, старэйшы з якіх — Эдвард Кожан — узгадаў легенду пра чужадзейнасць вады.

«Некалі адзін невідуччы чалавек знайшоў у лесе гэтую крынічку, памыў ёю свае хворыя вочы і раптам стаў бачыць. Пазней каля крыніцы пачалі сяліцца людзі. Гаспадар бліжэйшага хутара знайшоў скарб і, займеўшы за яго вялікія грошы, паехаў у Амерыку. Але там ён захварэў. Аднойчы ён убачыў у

сне, што трэба ўзвесці ў лесе каля крыніцы храм, і перадаў грошы на будоўлю. І сапраўды, у 1910 годзе недалёка ад крыніцы была ўзведзена капліца. У ёй пасвяцілі крынічную ваду і нейкім чынам пераслалі яе ў Амерыку. Вада дапамагла хвораму паправіцца».

Эдвард Кожан падвёў да каменя, на якім высечана лічба «1910», паказаў кусцікі белых руж, якія ён уласнаручна пасадзіў вакол падмурка, што застаўся ад той капліцы, і каля крыніцы — каб упрыгожыць святое месца.

Да крыніцы Эдвард прыехаў разам з жонкай, дзецымі, зяцем і нявесткай, унукамі. 10-гадовы Уладзіслава і 7-гадовы Валерый вельмі ўважліва слухалі ўспаміны-распаведы свайго дзеда і з задавальненнем частаваліся гаючай вадою.

Мёрскі раён.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

ЗАКАНАДАЎЧАЯ АСНОВА — ВАЖНЫ ФАКТАР СТАБІЛЬНАСЦІ І РАЗВІЦЦА ГРАМАДСТВА

Выступленне Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь РУБІНАВА А.М. на закрыцці чацвёртай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання 26 чэрвеня 2014 года

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!

Паважаныя запрошаныя і журналісты!

Сёння завяршае работу чацвёртая сесія Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання. За перыяд работы сесіі ў нашай краіне адбыўся шэраг важных падзей. Карыстаючыся магчымасцю, я хацеў бы нагадаць пра найбольш значныя з іх.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка 22 красавіка зварнуўся са штотрадымовым Пасланнем да беларускага народа і Нацыянальнага сходу. У гэтым праграмным дакуменце чырвонай ніткай праходзіць асноўная выснова аб тым, што моцная эканоміка і сумленная ўлада з'яўляюцца падмуркам незалежнасці нашай краіны і росквіту нацыі.

У ім кіраўнік дзяржавы вызначыў тры базавыя накірункі

ў эканоміцы, на якіх неабходна засяродзіць увагу на цяперашнім этапе. Гэта — развіццё ўнутранага рынку, удасканаленне сістэмы кіравання эканомікай і ўсямернае развіццё і падтрымка канкурэнцыі. Многія з пастаўленых кіраўніком дзяржавы задч наўпрост звязаны з дзейнасцю заканадаўчай улады, таму пала-

жэнні Паслання павінны стаць арыентаірам і для нашай з вамі працы.

Кіраўнік дзяржавы пастаянна надае самую пільную ўвагу праблемным пытанням сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны, ніколі не ўтойвае сапраўднага становішча спраў у эканоміцы і заўсёды сумленна і своечасова інфармуе нашых грамадзян аб сітуацыі, якая складваецца ў ёй, і перспектывах развіцця.

У прыватнасці, на апошнім пасяджэнні Савета Бяспекі адбылася прынцыповая размова па найбольш актуальных пытаннях у галіне эканамічнай і сацыяльнай палітыкі. Прэзідэнт дакладна акрэсліў кола праблемных пытанняў, паставіў канкрэтныя задачы па канцэнтрацыі сіл на прыярытэтных кірунках і забеспячэнні якаснага росту эканомікі як неабходнай умовы павышэння дабрабыту нашых грамадзян.

СТАР 2

Паважаныя дэпутаты, запрошаныя і журналісты!

У адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь сёння, 26 чэрвеня 2014 года, завяршае работу чацвёртая сесія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання.

Несумненна, цэнтральнай падзеяй сесіі стала выступленне ў Авальнай зале Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь з Пасланнем беларускаму народу і парламенту. Дэталёвы аналіз развіцця сітуацыі ў краіне і свеце, дакладная паставіўка мэт і задач для ўсіх галін улады сталі для нас зыходным пунктам ацэнкі як праведзенай ужо работы, так і плану на перспектыву.

Здаровая і моцная эканоміка — галоўная гарантыя незалежнасці і фундамент працівання Беларусі. Рэалізуючы гэты тэзіс кіраўніка дзяржавы, дэпутаты ў ходзе сесіі праводзілі сістэмную работу па ства-

рэзнні ўмоў для больш поўнага раскрыцця ўнутраных рэзерваў эканомікі, павышэння актыўнасці айчынных вытворцаў на знешніх рынках, выкарыстання пераваг еўразійскай інтэграцыі.

Тут у першую чаргу трэба адзначыць рашэнні па фарміраванні спрыяльнага інвестыцыйнага клімату, развіцці прадпрымаль-

ніцтва, удасканаленні механізмаў кіравання эканомікай.

Пашырэнню дзелавой актыўнасці паслужыць прыняцце законапраекта «Аб рынку каштоўных папер». Дакумент цалкам адпавядае міжнародным стандартам, што стварае перадамовы для паспяховай інтэграцыі гэтага сектара эканомікі ў сусветную фінансавую сістэму.

Такія ж мэты маюць сур'ёзную карэкціроўку парадку ліквідацыі суб'ектаў гаспадарання, узмацненне абароны інтарэсаў інвестараў, крэдытараў, дзяржавы. Пазітыўную ролю тут прызначаны адыграць і рашэнні, накіраваныя на аптымізацыю дзейнасці судаў, якія разглядаюць эканамічныя справы, а таксама развіццё практыкі дасудовага разбору.

Гістарычнай вайхой ва ўмацаванні інтэграцыі на постсавецкай прасторы стала падпісанне Дагавора аб Еўразійскім эканамічным саюзе.

СТАР 2

ЦЫТАТА ДНЯ

Намеснік прэм'ер-міністра Пётр ПРАКАПОВІЧ:

«Без імпарту нельга. Мы павінны мець узоры замежных тавараў, каб ведаць, на што арыентавацца. Пры гэтым неабходна зрабіць усё магчымае, каб гандлёвыя сеткі спрабавалі ўзяць на рэалізацыю як мага больш беларускіх тавараў. Беларуская прадукцыя канкурэнтаздольная, і я ўпэўнены, што айчыныя прадпрыемствы могуць прапанаваць годную альтэрнатыву. Ніхто не будзе ўказваць гандлёвым аб'ектам, трымаць долю імпарту ў 85% або ў 15%. Аднак мы павінны ствараць такія ўмовы, каб беларускія тавары становіліся больш якаснымі і канкурэнтаздольнымі».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 27.06.2014 г.

Долар ЗША		10190,00	■
Еўра		13890,00	▲
Рас. руб.		302,00	▲
Укр. грыўня		857,92	▲

КУРСАМ НА ЎСТОЙЛІВАЕ РАЗВІЦЦЁ

Выступленне Старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь АНДРЭЙЧАНКІ У.П. на закрыцці чацвёртай сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання 26 чэрвеня 2014 года

■ Я зноў выбіраю «Звязду»

«Газет у краіне многа, АЛЕ ВОСЬ ТАКАЯ — РОДНАЯ, НА РОДНАЙ МОВЕ — АДНА»

...Да паштовай скрынкі надоечы хадзіла не раз. Нешта пазнілася наша паштальёнка, не прыносіла «Звязды». А без яе і ў хаце ўжо неяк цёмна. Мы прывыклі да гэтай газеты: яна прыходзіць у нашу сям'ю больш за 40 гадоў.

Шчыра скажу, некай раз мы ёй здрадзілі — выпісалі іншае выданне, нейкі час пачыталі. А вось палюбіць ды прывыкнуць так і не змоглі. Больш за тое — прыйшлі да выносы, што газет у краіне многа, але вося такая — родная, на роднай мове — усяго адна.

Пра што мы ў ёй толькі ні чыталі і нават пра што ні пісалі! Я сама на старонках газеты распаўядала, помню, пра сваіх цётак, якія моцна гаравалі ў жыцці, бо адны гадавалі дзяцей, але ж пры гэтым заўсёды спявалі... І праўдзівыя гісторыі ў рубрыку «...Народ на прывадзе» не раз дасылала. А што — хай людзі пасмяюцца ці хаця б усміхнуцца! Гэта яшчэ нікому не зашкодзіла...

Некалькі разоў нам шчасціла і ў звяздоўскай латарэі, выйгравалі прызы. Гадзіннік з эмблемай газеты аддаў сыну, майку і бейсболку — унуку. Абодва з задавальненнем носяць і тым самым рэкламуюць нашу «Звязду» ў далёкім ад нас Краснаарск.

А муж мой да пенсіі працаваў у раіспажывісаюзе, усё жыццё захапляўся фатаграфіяй. Таму цяпер, нягледзячы на цяжкую хворобу, уважліва сочыць за працай Анатолія Клешчука, за «Фотасловам» Яўгена Пясецкага.

Радуе, што «Звязда» адлюстроўвае ўсе сферы нашага жыцця. Яна лечыць і вуцхыць, яна духоўна ўзбагачае і нават забавляе. Да таго ж, як мне здаецца, мы вельмі дрэнна ведаем сваю гісторыю, яе творцаў, забываем мову. Нават вёска стала пераходзіць на рускую. А таму ўсё, што піша «Звязда», набывае яшчэ большую каштоўнасць. І не разумець гэта проста грэх.

Аляксандра САРОКА, в. Шашкі, Стаўбоўскай раён.

ЗАКАНАДАЎЧАЯ АСНОВА — ВАЖНЫ ФАКТАР СТАБІЛЬНАСЦІ І РАЗВІЦЦЯ ГРАМАДСТВА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Безумоўна, важнай падзеяй стала для ўсіх нас падпісанне прэзідэнтамі Беларусі, Расіі і Казахстана ў Астане Дагавора аб еўразійскім эканамічным саюзе. Як адзначыў наш Прэзідэнт, гэты дакумент з’яўляецца хоць і кампрамісным, але важным крокам насустрач адзін аднаму Беларусі, Расіі і Казахстана. Галоўнае, што мы разам рухаемся наперад, знаходзячы ўзаемавыгадныя рашэнні.

Сёння рынак АЭП набірае абароты і з’яўляецца адным з самых перспектывных, хуткораслістых сусветных рынкаў. Дзякуючы падпісанаму дагавору з наступнага года ў Беларусі адкрываюцца новыя знешнеэканамічныя магчымасці, і мы павінны эфектыўна іх выкарыстоўваць у сваіх нацыянальных інтарэсах.

Сярод прыкметных падзей, якія адбыліся ў сесійны перыяд, я хацеў бы вылучыць (і думаю, вы са мной пагодзіцеся) чэмпіянат свету па хакеі. Мінск ніколі раней не праводзіў такога маштабнага спартыўнага мерапрыемства сусветнага ўзроўню. Рэспубліканскія органы кіравання і арганізацыі, Мінскі гарвыканкам, усе без выключэння структуры, задзейнічаныя пры падрыхтоўцы і правядзенні чэмпіянату свету па хакеі, спрацавалі проста бліскуча. Пра гэта сведчаць як захопленыя водгукі кіраўніцтва Міжнароднай федэрацыі хакея, каманд — удзельніц турніру, так і меркаванні простых баляшчыкаў, якія наведалі нашы краіну. Рэспубліка Беларусь у чарговы раз прадэманстравала свету гасціннасць, адкрытасць, ветлівасць нашых людзей, умение годна і на самым высокім узроўні арганізоўваць падобныя мерапрыемствы. Усе нашы службы і наша грамадская паказалі сваю здольнасць працаваць зладжана, апэратыўна і адказна на агукныты выклік. Несумненна, гэты чэмпіянат стаў не толькі выітнімым спартыўным мерапрыемствам, але і важнай палітычнай падзеяй, якая дазволіла шматлікім тысячам нашых гасцей адмовіцца ад стрэсатэрапіі асцярожнага стаўлення да Беларусі, спрыяла шырокаму распаўсюджванню прадэвівай інфармацыі аб нашай краіне. Мы з вамі ведаем пра гэта не толькі са сродкаў масавай інфармацыі, але і непасрэдна з кантактаў нашых калег са сваімі замежнымі партнёрамі.

На жаль, разам з гэтымі станоўчымі момантамі ў апошні час па сусветстве з намі працягваў разгарацца ачаг напружанасці. Вы разумееце, што я маю на ўвазе трагічныя падзеі ва Украіне. Нам, беларусам, немагчыма без болю ў сэрцы глядзець на тое, што адбываецца там. Бо ў многіх з нас ва Украіне жыўць родныя, блізкія, сябры і калегі.

Кіраўнік нашай дзяржавы неаднаразова гаварыў пра прычыны ўкраінскага крызісу, у тым ліку падчас візіту ў Кіев на інаугурацыю абранага прэзідэнта Украіны. Думаю, усе вы бачылі, які непадобины інтарэс у грамадзян, асабліва на постсвабодскай прасторы, выклікалі заявы Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнкі па гэтым пытанні. З уласцівай яму сумленнасцю і адкрытасцю ён даў глыбокую ацэнку таго, што адбываецца ва Украіне, і выказаў сваё бачанне адносна рашэння ўкраінскага крызісу.

Савет Рэспублікі цалкам падтрымлівае заявы і намаганні кіраўніц дзяржавы, накіраваныя на спыненне канфлікту ва Украіне. Мы шчыра жадаем брацкаму народу гэтай краіны як мага хутчэй спыніць кровапраліццё і ўрэгуляваць узніклы канфлікт мірным, дыпламатычным шляхам.

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!

Падводзячы вынікі работы Савета ў перыяд чацвёртай сесіі, я спыняю на асноўных кірунках нашай дзейнасці.

Перш за ўсё, аб выніках працы ў галіне нацыянальнага заканадаўства. У справядзачны перыяд мы разгледзелі 61 заканапраект, распрацоўка якіх была абумоўлена неабходнасцю прававога рэгулявання грамадскіх адносін. Згадаю аб некаторых з іх.

У сферы канстытуцыйнага заканадаўства намі быў прыняты Закон «Аб беларускай замежнасці», накіраваны на забеспячэнне салідарнасці беларусаў ва ўсім свеце, захаванне нацыянальна-культурнай ідэнтычнасці беларускіх дыяспар і ўмацаванне іх сувязяў з Рэспублікай Беларусь. Гэты закон дазволіць актывізаваць нашы ўзаемаадносіны з суайчыннікамі, якія пражываюць удалечыні ад Радзімы.

Быў прыняты важны для нашага на селітніцтва закон, які тычыцца дзейнасці гарадскога электрычнага транспарту і метрапалітэна, закліканы забяспечыць належныя ўмовы для пасажыраў і фарміраванне справядлівай тарифнай палітыкі.

На абарону інтарэсаў грамадзян у сферы працы і спажывання накіраваны законы, якія тычацца пытанняў цэнаўтварэння, мінімальнай заробатнай платы і вызначэння пражыволага мінімуму, закон аб натуральных манопаліях.

Кіраўніцтва нашай краіны займае жорсткую пазіцыю ў дачыненні да рознага роду карупцыйных праў і незаконных схем падпррымальніцкай дзейнасці. Чарговым важным крокам да выкаранення падобных негатыўных з’яў у нашым грамадстве з’яўляюся прыняты на сесіі закон аб мерах па прадудхіненні легалізацыі даходаў, атрыманых з незаконных шляхам, і фінансавання тэрарыстычнай дзейнасці.

Ведучы непрыкрытую барацьбу з карупцыяй і злачыннасцю, наша дзяржава, разам з тым, праяўляе гуманізм у дачыненні да тых асуджаных, якія праявілі імкненне да выпраўлення, у поўнай меры ўсвядомілі свае правіны. Такім актам гуманізму з’явіўся закон аб

амністыі, прыняты ў сувязі з 70-годдзем вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Нашу краіну за мноства найпрыгажэйшых рэк і азёр часта называюць «Беларусь сінявокая». Але важная не толькі прыгажосць. У сучасным свеце водныя рэсурсы маюць стратэгічнае значэнне, і, безумоўна, вада — гэта наш нацыянальны здабытак. Таму асаблівае значэнне для ўсіх нас мае прыняты на гэтай сесіі новы Водны кодэкс Рэспублікі Беларусь, які ўсталявае асноўныя прынцыпы і правілы аховы вады і накіраваны на беражлівае выкарыстанне і захаванне гэтага прыроднага багацця.

Адным з прыярытэтаў дзяржаўнай палітыкі ў Рэспубліцы Беларусь быў і застаецца клопат пра здароўе грамадзян. Гэтая тэма хвалюе ўсіх без выключэння. Падчас працы сенатараў пад заканапраектам аб ахове здароўя ў Савет Рэспублікі паступіла каля 50 калектывных зваротаў (якія змяшчаюць больш за 1000 подпісаў). Свае прашанні па паляпшэнні дзейнасці ў сферы аховы здароўя выказалі грамадзяскія і рэлігійныя арганізацыі, а таксама асобныя грамадзяне. Карыстаючыся выпадкам, хачу з гэтай трыбуны падзякаваць усім, хто, шчыра перажываючы за нашу краіну, уносіць свае заўвагі і прашанні ва ўдасканаленні нацыянальнага заканадаўства.

Нароўні са здароўем, важнай умовай для ўсеабаковага развіцця асобы з’яўляецца павышэнне адукацыйнага і інтэлектуальнага ўзроўню. У нас краіна чытаюч, і нашы грамадзяне актыўна карыстаюцца паслугамі бібліятэк. Прыняты закон аб бібліятэчнай справе накіраваны на ўдасканаленне асергуоўвання наведвальнікаў, забеспячэнне каардынацыі ўзаемадзеяння бібліятэк па такіх накірунках, як набывццё інфармацыйных рэсурсаў і аказанне электронных паслуг.

Я згадуў толькі аб некаторых прынятых законах, якія непасрэдна тычацца жыцця нашых грамадзян.

Паважаныя калегі!

У справядзачны перыяд была працягнута работа па ўмацаванні дагаворна-прававой базы міжнароднага супрацоўніцтва. Падчас сесіі Саветам Рэспублікі было ратыфікавана 35 міжнародных дагавораў.

Ключавымі сярод шматбаковых пагадненняў з’яўляюцца дакументы ў рамках «тройкі» — Беларусі, Казахстана і Расіі. Інтэнсіўнае развіццё інтэграцыйных працэсаў, пераход з 2015 года на больш высокі ўзровень супрацоўніцтва ў сувязі з пачаткам дзейнасці Еўразійскага эканамічнага саюза патрабуюць перагледу направавага дагаворна-прававой базы Мытнага саюза і Адзінай эканамічнай прасторы, яе адаптацыі да новых інтэграцыйных рэалій. Саветам Рэспублікі ратыфікаваны шэраг міжнародных дагавораў, якімі карэктуюцца дзеючыя пагадненні.

Па лініі Садружнасці Незалежных Дзяржаў на вясновай сесіі разгледжаны пагадненні аб міждзяржаўнай спецыялізацыі вытворчасці і паставак насення, а таксама аб кансалідаванай справядзачнасці нацыянальных гаспадарчых суб’ектаў.

Ратыфікаваныя двухбаковыя міжнародныя дагаворы ў розных галінах ўзаемадзеяння з Азербайджанам, Казахстанам, Расіяй, Таджыкістанам, Туркменістанам, Шры-Ланкай, Манголіяй і Балівіяй.

Сярод ратыфікаваных дакументаў адначасу пагадненне з Расіяй аб далучэнні Беларусі да выкарыстання навігацыйнай сістэмы ГЛОНАСС. Гэтае пагадненне даць магчымасць знізіць залежнасць ад яе амерыканскага аналага — сістэмы GPS, з выкарыстаннем якой узніклі праблемы. Падзоўжана дзеянне пагаднення аб парадку выплаты мытных пошлін пры вывазе нафты, што так важна для нафтапрапрацоўчай галіны Рэспублікі Беларусь.

Безумоўным прыярытэтам у нашай міжнароднай дзейнасці было ўмацаванне стратэгічнага партнёрства з Расійскай Федэрацыяй.

Дзякуючы сумесным намаганням Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і Савета Федэрацыі Федэральнага Сходу Расійскай Федэрацыі, пры непасрэднай падтрымцы прэзідэнтаў дзвюх дзяржаў у Мінску былі праведзены першы Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі. Гэтае мерапрыемства з’яўляецца сумесным укладам сенатараў дзвюх краін у развіццё мікрэгіянальнага супрацоўніцтва Беларусі і Расіі.

На мінулым пасяджэнні я ўжо інфармаваў вас аб ходзе і выніках гэтага Форуму. Нагадаю, што падчас работы Форуму Старшыня Савета Федэрацыі Расіі Валандзіна Іванавіча Мацвёнка разам з кіраўнікам расійскай рэгіёнаў былі прыняты кіраўніком нашай дзяржавы. Гэтая сустрэча ў Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнкі, у якой удзельнічалі таксама і нашы губернатары, мела вялікае палітычнае значэнне і стала цэнтральнай падзеяй усёго мерапрыемства.

Па выніках работы Форуму прынята вынікавая заява, у якой зафіксаваны рэкамендацыі, накіраваныя на правядзенне ўзгодненай аграрнай палітыкі дзяржаў — членаў МС і АЭП, забеспячэнне харчовай бяспекі Саюзнай дзяржавы і ўніфікацыю нацыянальных заканадаўстваў у аграрнапрамысловай сферы. Удзельнікі Форуму прыйшлі да думкі аб неабходнасці нарошчвання сумесных намаганняў па павелічэнні экспарту сельскагаспадарчай прадукцыі ў трэція краіны і развіцці вытворчасці экалагічна чыстай прадукцыі. Быў таксама падпісаны шэраг дакументаў, накіраваных на стымуляванне і садзейнічанне развіццю беларуска-расійскага мікрэгіянальнага супрацоўніцтва.

Вынікі Форуму пацвердзілі, што Савет Рэспублікі і Савет Федэрацыі могуць і павінны адыгрываць значную ролю ў збліжэнні рэгіёнаў дзвюх краін. Пакладзены добры пачатак гэтай работы, і цяпер важна гэтак жа паспяхова яе прадоўжыць. Прынята рашэнне правесці другі Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі ў 2015 годзе ў Вялікім Ноўгарадзе, прысвятцішы яго пытанням прамысловай палітыкі. Хачу праінфармаваць вас аб тым, што работа па падрыхтоўцы другога Форуму ўжо пачалася. У мэтах прапрацоўкі арганізацыйных пытанняў у Савет Рэспублікі талітарна на днях прыязджала прадстаўнічая дэлегацыя Ноўгарадскай вобласці.

У сесійны перыяд мы актыўна ўдзельнічалі ў рабоце Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі. На мінулым тыдні ў Брэсце адбылася 46-я сесія Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі, падчас якой значная ўвага была нададзена правядзенню мерапрыемстваў Саюзнай дзяржавы, прысвечаных 70-годдзю вызвалення Рэспублікі Беларусь ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і 70-годдзю Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне.

Нашы сенатары паспяхова працавалі ў Міжпарламенцкай Асамблеі дзяржаў — удзельніц СНД, Міжпарламенцкай Асамблеі Еўразійскай эканамічнай супольнасці і Парламенцкай Асамблеі Арганізацыі Дагавора аб калектывнай бяспецы. У красавіку ў Санкт-Пецярбургу парламенцкая дэлегацыя Рэспублікі Беларусь прыняла ўдзел у мерапрыемстве вышэйназваных асамблей. Сярод асноўных разгледжаных пытанняў адначасу мадэльную закантаворчасць і план мерапрыемстваў, прысвечаных 70-годдзю Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне. Мы таксама прынялі ўдзел у міжнародным форуме «Еўразійская эканамічная перспектыва», дзе падзяліліся з калегамі сваім бачаннем інтэграцыйных перспектыв на еўразійскай прасторы. Там жа адбыліся сустрэчы з кіраўнікамі парламентаў Расіі, Казахстана, Малдовы і Таджыкістана.

Традыцыйна вялікая ўвага надавалася пашырэнню кантактаў з краінамі далёкага замежжа.

Развіццё ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва паміж Беларусію і Іранам быў прысвечаны афіцыйны візіт у нашу краіну парламенцкай дэлегацыі Ісламскай Рэспублікі Іран на чале са Старшынёй сходу ісламскага савета Ірана Алі Ларыджані. У рамках гэтага візіту адбыліся сустрэчы іранскай дэлегацыі з Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, прэм’ер-міністрам і кіраўніцтвам Савета Рэспублікі.

Нашу краіну таксама наведала парламенцкая дэлегацыя Лаоскай Народна-Дэмакратычнай Рэспублікі на чале са Старшынёй Нацыянальнага сходу Лаоса Пані Ятхоту. Для рэалізацыі патэнцыялу супрацоўніцтва бакі вырашылі больш актыўна выкарыстоўваць магчымасці парламенцкай дыпламатыі. Мэты і формы міжпарламенцкага супрацоўніцтва абедзвюх краін вызначаны ў пагадненні аб супрацоўніцтве паміж парламентамі Беларусі і Лаоса, якое было падпісана па выніках візіту.

Розныя аспекты беларуска-камбоджыйскага супрацоўніцтва, уключаючы развіццё міжпарламенцкіх кантактаў і ўмацаванне гандлёва-эканамічных сувязяў, былі разгледжаны на сустрэчы кіраўніцтва Савета Рэспублікі з прэм’ер-міністрам Каралеўства Камбоджа Хун Сэнам у рамках яго афіцыйнага візіту ў нашу краіну. Падчас перамоў беларускі бок звярнуў увагу на перспектывы дружэлюбнага ўзаемадзеяння дзвюх краін на міжнародных пляцоўках — у прыватнасці, у рамках Міжпарламенцкай асамблеі АСЕАН і Міжпарламенцкага саюза.

Дэлегацыі профільных рабочых груп Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, у склад якіх уваходзілі і нашы прадстаўнікі, здзейснілі плённыя візіты ў Латвію і В’етнам, падчас якіх былі намечаны перспектывы кірункі міжпарламенцкага ўзаемадзеяння.

Члены Савета Рэспублікі ўдзельнічалі таксама ў рабоце парламенцкай структуры Цэнтральнаеўрапейскай ініцыятывы і Міжпарламенцкай асамблеі праваслаўя. Несумненна, такія камандзіроўкі важныя і карысныя. Падчас рабочых сустрэч мы маем магчымасць напрамунаваць да замежнай аўдыторыі аб’ектывную інфармацыю аб нашай краіне і ідэянасці Савета Рэспублікі.

Паважаныя калегі!

Як заўвады, у мінулы перыяд вялікая ўвага надавалася далейшаму ўмацаванню ўзаемадзеяння з мясцовымі Саветамі дэпутатаў, аказанню ім канкрэтнай дапамогі, удасканаленню стылю і метадаў іх работы.

У гэтым годзе адбыліся выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў дваццаці пяцімага склікання. Былі праведзены першыя арганізацыйныя сесіі, абраны старшыні. Нашы прадстаўнікі ўдзельнічалі ў рабоце ўсіх сесій Саветаў дэпутатаў абласнога ўзроўню і больш чым у 40 сесіях базавога і пярвічнага ўзроўня.

У сувязі з мясцовымі выбарамі персанальны склад Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савец Рэспублікі абноўлены амаль на 60 працэнтаў. Ад кожнай вобласці ў яго увайшлі найбольш пільныя старшыні Саветаў дэпутатаў усіх узроўняў, уключаючы і сельскія Саветы.

Гэты год у нашай краіне абвешчаны Годам гасцінасці. У Беларусь ёсць практычна ўсё неабходнае, каб прыцягнуць турыстаў: багатая прырода, цікавыя аб’екты гісторыі, культуры і архітэктуры, унікальныя традыцыі і рамэствы. Захаванне гісторыка-культурнай спадчыны мае як сацыяльна-

эканамічнае, так і важнае палітычнае значэнне. У нас ёсць што паказаць і ёсць чым ганарыцца.

Гэтай праблематыцы быў прысвечаны семінар-практыкум у Гродне, арганізаваны з ўдзелам членаў Савета Рэспублікі. На ім разглядаліся пытанні захавання і развіцця культурна-гістарычнай спадчыны горада. Хачу адзначыць, што органы мясцовага кіравання і самакіравання Гродна надаюць вялікую ўвагу гэтай кірунку работы, актыўна прыцягваючы прыватны бізнес, грамадскія арганізацыі і мясцовых жыхароў. Гэты вынік нашай неабходна выкарыстоўваць і ў іншых рэгіёнах рэспублікі.

Адной з найважнейшых задач мясцовых Саветаў дэпутатаў з’яўляецца каардынацыя дзейнасці органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання. Сёння ў рэгіёнах праходзіць іх перарэгістрацыя, і нам ва ўзаемадзеянні з мясцовай уладай неабходна звярнуць асабліваю ўвагу на актывізацыю іх работы. Трэба больш шырока прыцягваць прадстаўнікоў ТГС да вырашэння праблем мясцовага значэння, распаўсюджваць лепшыя прыклады іх працы. Гэта будзе садзейнічаць не толькі больш эфектыўнаму вырашэнню пытанняў жыццезабеспячэння насельніцтва, але і пераадоленню ў некаторай яго часткі пасіўнасці і сацыяльнага ўтрыманства.

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!

Як заўвады, значную ўвагу ў сваёй рабоце мы надавалі зваротам грамадзян і юрыдычных асоб. У справядзачны перыяд у Савец Рэспублікі было разгледжана 120 зваротаў. Грамадзян хвалююць пытанні сацыяльнай абароны, працы, жыллёвай гаспадаркі, аховы здароўя, аховы сям’і, мацярынства і дзяцінства. Па-ранейшаму значнай застаецца колькасць зваротаў, якія тычацца забеспячэння законнасці і аховы правапарадку. Такіх зваротаў паступіла ў наш адрас каля 50. Па пытаннях, непасрэдна звязаных з кампетэнцыяй Савета Рэспублікі, было разгледжана 25 зваротаў, у ліку якіх 18 — з канкрэтнымі прашаннямі па ўдасканаленні заканадаўства, у тым ліку шчыра калектывных зваротаў, сем — з просьбай звярнуцца ў Канстытуцыйны Суд Рэспублікі Беларусь для праверкі канстытуцыйнасці прававых актаў.

Па электроннай пошце атрымана і дадзены адказы на 28 зваротаў. Членамі Савета Рэспублікі ў рэгіёнах разгледжана каля 600 вусных і пісьмовых зваротаў, праведзена каля 200 асобных прыёмаў грамадзян і прадстаўнікоў юрыдычных асоб, у час якіх прынята больш за 300 наведвальніцкіх. Акрамя таго, у названы перыяд імі праведзена звыш 40 выязных асабістых прыёмаў грамадзян, падчас якіх было прынята больш за 100 чалавек.

Аналіз зваротаў паказвае, што ўзровень даверу грамадзян да парламента ў цэлым дастаткова высокі. Пра гэта сведчыць, у прыватнасці, павелічэнне колькасці зваротаў, якія змяшчаюць канкрэтыя прашанні ва ўдасканаленні заканадаўства.

Умацаванню аўтарытэту Савета Рэспублікі сярод насельніцтва ў немалой ступені спрыяюць выступленні сенатараў у сродках масавай інфармацыі. За перыяд іцерапрашаній сесіі членамі Савета Рэспублікі было апублікавана 135 матэрыялаў у 45 перыядычных друкаваных выданнях, у якіх асвятляліся наша заканадаўчая работа, міжпарламенцкае супрацоўніцтва, работа пастаянных камісій, Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання і іншых пытанняў.

Актыўнае ўзаемадзеянне са СМІ нам неабходна працягнуць і ў міжсесійны перыяд.

Паважаныя калегі! Завяршаючы сваё выступленне, хачу адзначыць, што наша краіна ўпэўнена працягвае сваё паступальнае развіццё. Дзякуючы далынабачнай і ўважанай палітыцы, якая праводзіцца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь Аляксандрам Рыгоравічам Лукашэнкам, у нас забеспячаны бяспечныя і камфортныя ўмовы жыцця і працы для кожнага чалавека. Намаганні і энергія нашага грамадства накіраваны не на палітычныя сваркі і баталіі, а на стварэнне, што з’яўляецца залогам паспяховага эканамічнага развіцця і павышэння ўзроўня жыцця грамадзян. У міжнароднай супольнасці ўсё больш ўмацоўваецца пазітыўнае меркаванне аб Беларусі як аб паспяховай і міралюбівай краіне, стабільным і надзейным партнёры для супрацоўніцтва.

Сваю лепту ў рэалізацыю гэтай палітыкі ўносіць і вы, паважаныя члены Савета Рэспублікі. Я шчыра дзякую вам за зладжанаю, апэратыўна і канструктыўную працу падчас чацвёртай сесіі Савета Рэспублікі і жадаю далейшых поспехаў у вашай дзейнасці ў міжсесійны перыяд.

Ад усяй душы віншую ўсіх прысутных у гэтай зале з надыходзячым галоўным дзяржаўным святам — Днём Незалежнасці Рэспублікі Беларусь, які ў гэтым годзе сулаў са змяняльным юбілеем — 70-годдзем вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Упэўнены, што вы сумесна з кіраўніцтвам і жыхарамі сваіх рэгіёнаў годна сустрэнеце гэтыя змяняльныя даты, ахінце цёплым і ўвагі нашых паважаных ветэранаў, праведзяце дні памяці і баявой славы для маладога пакалення, якое ніколі не павіна забыць, якой цаной здобыты нашым народам свабода і незалежнасць.

Моцнага вам здароўя, мірнага неба і новых дзяйсненняў на карысць нашай роднай Беларусі.

Дзякуй за ўвагу!

КУРСАМ НА ЎСТОЙЛІВАЕ РАЗВІЦЦЁ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Мы дасканала рыхтаваліся да гэтай падзеі, паслядоўна ішлі да яе, напружана працуючы ў рамках Саюзнай дзяржавы, Мытнага саюза, Адзінай эканамічнай прасторы.

Для паспяховага старту гэтага перспектывага геапалітычнага праекта давядзецца вырашыць значны аб’ём задач. Таму што інтэграцыя не самамэта — яе вынікам павінна стаць рэальнае паляпшэнне якасці жыцця людзей.

Для гэтага трэба, каб у новых умовах беларуская эканоміка працавала максімальна эфектыўна. Таму дэпутаты разам са спецыялістамі, практыкамі, экспертамі дасканала прапрацоўвалі кожны заканапраект, кожную норму. Асабліва гэта датычылася пытанняў цэнаўтварэння, дзейнасці натуральных манопалій, развіцця інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій і паслуг электрасувязі. Разгледжаны комплекс заканапраектаў, прызначаных істотна павысіць эфектыўнасць транспартнай сістэмы рэспублікі і тым самым садзейнічаць выкарыстанню геаграфічнага становішча Беларусі як канкурэнтнай перавагі.

Класнае вырашэнне эканамічных пытанняў сёння немагчыма без упліку экалагічнага складальніка. З такіх пазіцый быў перапрацаваны Водны кодэкс Рэспублікі Беларусь, падрыхтавана новая рэдакцыя Закона «Аб ахове аэаэнавага слоя». У мэтах рацыянальнага выкарыстання прыродных рэсурсаў і захавання біялагічнай разнастайнасці ўзмоцнена адказнасць за правапарушэнні ў сферах палывання і рыбалоўства.

Правядзенне ўважанай эканамічнай палітыкі дае магчымасць дзяржаве, нягледзячы на няпростае знешняе ўмовы, паслядоўна, крок за крокам вырашаць сацыяльныя задачы, ўмацоўваючы тым самым грамадскую стабільнасць і давер да ўлады, што з’яўляецца значным фактарам устойлівага развіцця краіны.

На гэтай сесіі таксама прыняты шэраг крокаў па абароне эканамічных інтарэсаў і сацыяльных правоў грамадзян. У прыватнасці, будзе ўзмоцнена адказнасць работадатцаў за нясвоечасовую выплату заробатнай платы і абавязковых страхаўных зносаў. Выпрацаваны новыя падыходы да ўстаўлення мінімальнай заробатнай платы, вызначэння пражыволага мінімуму. Удасканалены механізм фінансавання прафесійных пенсаў.

Найбольш рэзанансныя навацыі ў сацыяльнай сфэры звязаны з аховай здароўя. Каменціруючы прыняты ў другім чытанні праект Закона «Аб унесеным змяненні і дапаўненні ў Закон Рэспублікі Беларусь «Аб ахове здароўя», трэба, па-першае, сказаць аб устаўленні дакладных гарантый права на бясплатную медыцыну, аб удасканаленні сістэмы прафілактыкі захворванняў і лекавага забеспячэння насельніцтва. Разам з тым мы не павінны забываць, што здароўе чалавека ў першую чаргу залежыць ад яго самага, ад яго гатоўнасці весці здаровы лад жыцця. У гэтым плане трэба яшчэ шмат працаваць. Праблема вострая, і за яе неабходна брацца ўсёй грамадой.

Важным вынікам сесіі стала прыняцце насельскіх рашэнняў у галіне культуры. Перш за ўсё адначасу карэктуюць заканадаўства ў такой значнай для духоўна-маральнага дабрабыту грамадства сферы, як бібліятэчная справа. З прыняццем праекта Закона «Аб беларускай замежнасці» ўпершыню на заканадаўчым узроўні замацаваны асновы дзяржаўнай палітыкі ў галіне ўзаемадзеяння з беларускай дыяспарай.

Не пакінуты без увагі і пытанні павышэння агульнай культуры грамадзян. Гэта, напрыклад, датычыцца правядзення культурна-вядовішчых мерапрыемстваў, утрымання месцаў пахавання, захавання памяці аб продках.

У краіне з высо

Ваенная тайна Ігара Пракапенкі

Днямі ў Доме Масквы адбылося адкрыццё мастацкай выстаўкі карцін і фотаздымкаў дзяцей Севастопаля «Я помню, я ганаруся!». Работы прысвечаны 70-годдзю вызвалення горада-героя. У прэзентацыі выстаўкі прыняў ўдзел вядомы расійскі тэлеведучы Ігар Пракапенка. Ён — і вядучы праграмы «Ваенная тайна» на REN-TV цягам сямнаццаці гадоў, а таксама намеснік дырэктара па грамадска-палітычным вшчаннях.

— Сёння не губляе актуальнасці тэма фальсіфікацыі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Як вы ставіцеся да гэтага як журналіст, дакументаліст? — Увогуле, любая фальсіфікацыя — гэта дрэнна, а калі мы гаворым пра гісторыю, то асабліва. Як той казаў, няма больш непрадказальнай навукі, чым гісторыя. І гэтая непрадказальнасць нясе ў сабе пагрозу бяспецы любой краіны. Таму што гісторыя — гэта самаідэнтыфікацыя народа і тэрыторыі, якая называецца дзяржавай. Гісторыя Вав і фальсіфікацыя яе фактаў — тэма асабліва балючая. Мы не можам забываць тое, якія людскія страты былі ў Савецкага Саюза, бо гэта сорак мільёнаў. Нельга рабіць выгляд, быццам нічога не адбылося. Як і не можам прыняць версію, нібыта галоўным пераможцам той вайны былі Злучаныя Штаты Амерыкі, на тэрыторыі якіх баявых дзеянняў не было. Але сваіх дзяцей мы павінны вучыць таму, як усё было насамрэч. У нас жа ў кожнай сям'і нехта загінуў падчас Вялікай Айчыннай вайны. Таму мы проста не маем права дапускаць фальсіфікацыю гісторыі тых падзей. Так, вайна была даўно, але і сёння тэма тых падзей застаецца актуальнай.

— Скажыце гістарычных фактаў найбольш небеспечнае тым, што на іх выходзяцца новыя пакаленні. Ці магчыма неяк засцерагаць ад уплыву такой інфармацыі ва ўмовах не даступнасці?

— Ведаеце, гэта немагчыма. Калі мы гаворым пра нашых дзяцей, пра маладое пакаленне, то тут павінна быць правільнае выхаванне школы, дзяржавы. Забараняць нічога нельга, акрамя дзеянняў, якія могуць быць крымінальна пакараны. Ва ўсім астатнім трэба вучыць правільна разбірацца. Трэба, каб была магчымасць знаёміцца з усімі пунктамі гледжання, але галоўнае — навукасны ведаў, якія будуць дапамагаць аднавіваюцца праўду і фальсіфікацыю.

— Згадзіцеся, што скажыце фактаў — гэта інфармацыйная вайна. Але калі і навошта патрэбна яна, калі мы гаворым пра гісторыю Вялікай Айчыннай вайны?

— Я не прыхільнік тэорыі змоек, таму лічыць, быццам недзе сядзяць людзі ў цёмных кабінетах і нешта плануюць, несур'ёзна. Разам з тым трэба разумець: калі такі працэс адбываецца, то ёсць і тыя, каму гэта выгадна. Каму? Жыццё чалавечай цывілізацыі арганізавана так, што існуюць розныя дзяржавы, і ў кожнай сваё інтарэсы. Яны не заўсёды супадаюць. Асцоль і вытокі такіх дзеянняў. Калі мы бачым у амерыканскіх альбо нямецкіх падручніках сваю трактоўку вынікаў Другой сусветнай вайны і ўдзелу ў ёй гэтых краін, то павінны

— Ёсць такое паняцце, як «чорны піяр». Чаго граху таіць, у масмедыя гэта цэлы напрамак, дзе існуе шмат спецыялістаў. Аднак, адказваючы на гэтае пытанне, мы вяртаемся да папярэдняга: журналістыка, безумоўна, і нават не буду казаць «сумленны журналіст», таму што прафесіянал, безумоўна, павінен быць такім. Іншая справа, калі здараецца, што журналіст не да канца разабраўся ў тэме. І тут з'яўляюцца памылкі па неацэнкавых рожнасці. Аднак пры жаданні іх заўсёды можна выправіць, бо існуюць архівы, можна апытваць сведкаў, удзельнікаў падзей. Крыніц інфармацыі безліч, трэба толькі правільна з імі працаваць. Журналіст павінен разумець, чаго ён хоча ад сваёй працы, пра што хоча сказаць людзям, а ўсё астатняе — справа тэхнікі.

— Давайце пагаворым пра вашу праграму «Ваенная тайна». Ці лёгка ўдаецца здабыць патрэбную інфармацыю, прэтэндуючы на эксклюзіўнасць?

— Для таго, каб праграма ці артыкул выклікалі інтарэс аўдыторыі, эксклюзіў, сенсацыйнасць і блізка да гэтага рэчы — не галоўнае. Мая праграма выходзіць у эфір вось ужо 17 гадоў, і яна моцна мянялася з гадамі, бо іншым стаў я, запатрабаванні гледачоў і само жыццё. Важна заўсёды адпавядаць таму, што цікавіць аўдыторыю сёння.

Я ў больш выгадным становішчы, у адрозненне ад некаторых калег, бо наш праект існуе не першы год. Наша праграма стала брэндам, сутнасць якога крыецца ў маіх этычных прынцыпах. Па-першае, я ніколі не падвожу крыніцу. Не захоча чалавек быць названым — яго прозвішча не прагучыць. Я разумею, што за кожным выпускам праграмы стаіць людзі, і нашы неасцярожныя дзеянні могуць мець наступствы: чалавек страціць працу, пасварыцца з начальствам альбо яшчэ нешта. Па-другое, акрамя таго, што я журналіст, я яшчэ і грамадзянін сваёй дзяржавы. І працуючы над кожным матэрыялам, я думаю, ці не будзе зробленае мной неспці ўрон маёй дзяржаве. Не канкрэтным людзям, якія кіруюць дзяржавай, а маёй радзіме.

— Пазіцыя патрыёта. Але ці не страціла сваёй вагі гэта паняцце ў наш час, стаўшы проста прыгожым словам?

— Паняцце «патрыятызм» часта выкарыстоўваюць у самых розных кантэкстах, ад чаго і ўспрымаецца яно часам проста як прыгожае, гучнае слова. Аднак вазьміце тых жа амерыканцаў, у якіх патрыятызм траўляецца штодзённа, на побытавым узроўні. Вы паспрабуйце з імі гаварыць пра тое, што ў іх нешта не так, — з вамі могуць проста адмовіцца размаўляць. Калі казаць пра тое, які сёння ў нас працягваецца патрыятызм, то, на маю думку, ён — у жаданні жыццё ў сваёй краіне, ганарыцца ёю і не дазваляць яе крывадушці. Патрыятызм справа штодзённая. Хочаце жыць у сваёй дзяржаве добра — значыць, трэба кожнаму рабіць тое, што магчыма, для спраўджвання нашых жаданняў. І толькі такая тактыка з'яўляецца залогам для развіцця і працівання нашых краін.

Патрыятызм справа штодзённая. Хочаце жыць у сваёй дзяржаве добра — значыць, трэба кожнаму рабіць тое, што магчыма, для спраўджвання нашых жаданняў.

— Разглядаючы гэтую з'яву ў СМІ з пазіцыі прафесіяналізму і этыкі, як рэцэнзавалі такую дзейнасць?

— З 1995 года выходзіць мая праграма «Ваенная тайна». І, ведаеце, я лічу, што журналістыка — вельмі складаная прафесія, бо галоўнае для прафесіянальнага журналіста — не ўменне прыгожа пісаць, знаходзіць «смажаныя» факты, а менавіта прафесійная этыка. Нельга падманваць і дапускаць скажэння інфармацыі. Нельга шкодзіць людзям, якія глядзяць тваю праграму. Я заўсёды памятаю пра тое, што тэлевізор уваходзіць у кожны дом, не пытаючы дазволу. Дастаткова проста націснуць кнопку на пульт. А каля экрана могуць сядзець дзеці, пажылыя людзі, неўраўнаважаны і многія іншыя, пра што вельмі важна памятаць падчас працы над матэрыялам. Таму што зробленае табой можа па-рознаму адбіцца на іх лёсе, на іх светаўспрыманні. Пытанне этыкі павінна быць асновай для журналіста, які лічыць сябе прафесіяналам.

— Скажыце фактаў у друкаваных СМІ і ў інтэрнце — гэта адно. А наколькі складана і магчыма рабіць гэта на экране?

— Для таго, каб праграма ці артыкул выклікалі інтарэс аўдыторыі, эксклюзіў, сенсацыйнасць і блізка да гэтага рэчы — не галоўнае. Мая праграма выходзіць у эфір вось ужо 17 гадоў, і яна моцна мянялася з гадамі, бо іншым стаў я, запатрабаванні гледачоў і само жыццё. Важна заўсёды адпавядаць таму, што цікавіць аўдыторыю сёння.

Я ў больш выгадным становішчы, у адрозненне ад некаторых калег, бо наш праект існуе не першы год. Наша праграма стала брэндам, сутнасць якога крыецца ў маіх этычных прынцыпах. Па-першае, я ніколі не падвожу крыніцу. Не захоча чалавек быць названым — яго прозвішча не прагучыць. Я разумею, што за кожным выпускам праграмы стаіць людзі, і нашы неасцярожныя дзеянні могуць мець наступствы: чалавек страціць працу, пасварыцца з начальствам альбо яшчэ нешта. Па-другое, акрамя таго, што я журналіст, я яшчэ і грамадзянін сваёй дзяржавы. І працуючы над кожным матэрыялам, я думаю, ці не будзе зробленае мной неспці ўрон маёй дзяржаве. Не канкрэтным людзям, якія кіруюць дзяржавай, а маёй радзіме.

— Пазіцыя патрыёта. Але ці не страціла сваёй вагі гэта паняцце ў наш час, стаўшы проста прыгожым словам?

— Паняцце «патрыятызм» часта выкарыстоўваюць у самых розных кантэкстах, ад чаго і ўспрымаецца яно часам проста як прыгожае, гучнае слова. Аднак вазьміце тых жа амерыканцаў, у якіх патрыятызм траўляецца штодзённа, на побытавым узроўні. Вы паспрабуйце з імі гаварыць пра тое, што ў іх нешта не так, — з вамі могуць проста адмовіцца размаўляць. Калі казаць пра тое, які сёння ў нас працягваецца патрыятызм, то, на маю думку, ён — у жаданні жыццё ў сваёй краіне, ганарыцца ёю і не дазваляць яе крывадушці. Патрыятызм справа штодзённая. Хочаце жыць у сваёй дзяржаве добра — значыць, трэба кожнаму рабіць тое, што магчыма, для спраўджвання нашых жаданняў. І толькі такая тактыка з'яўляецца залогам для развіцця і працівання нашых краін.

Алена ДРАПКО.

ЦУДЫ ЗДАРАЮЦЦА

Свет уратуецца верай і надзеяй на новае жыццё

Спявачка Жанет выпусціла новы кліп на кампазіцыю «You will be here» («Ты будзеш тут») у падтрымку сем'яў, якія не могуць займець дзяцей. Аўтарам ідэі відэакліпа выступіла сама артыстка, а вось песню напісалі яшчэ летась для адбору на «Еўрабачанне» шведскія кампазітары Юльва і Лінда Петэрсан.

— Калі мне даслалі песню і прапанавалі ўдзельнічаць у конкурсе, я адразу адмовілася. Але праз нейкі час усё ж паслухала кампазіцыю, і ўзнікла ідэя, якую мы ўвасобілі ў кліпе. Ён прысвечаны сем'ям, што не могуць пакуль то мець дзяцей. І для мяне было вельмі важна рэалізаваць гэтую ідэю, — падзялялася перад прэзентацыяй Жанет. — Так склалася, што я прайшла адбор на «Еўрабачанне», заняла трэцяе месца і думала, як можна будзе падаць ідэю на конкурсе, але Бог падтрымаў мяне зусім іншым шляхам.

Кліп здымалі на працягу трох месяцаў у некалькіх рэгіёнах Беларусі. І нават калі разлічаны бюджэт відэа быў вычарпаны, то ўся здымачная група працягвала працу — настолькі ўсіх захапіла ідэя аўтара.

У аснове сюжэта — гісторыя маладой сям'і, якая чакае дзіця. Але жаданнем маладой пары не суджана

спраўдзіцца... Сучаснае і вельмі сям'я знаходзіць, вырашыўшы ўзяць дзяўчынку з дзіцячага дома. А праз некалькі гадоў, насуперак прангозам медыкаў, здараецца маленькі цуд: сям'я ўзрадавана весткай, што ў іх будзе яшчэ і ўласнае дзіця... У кліпе пераплечена рэальнасць з нерэальнасцю. Сама спявачка выступала нібыта пасланніцай нябёсаў, якая дорыць сямі кветку — сімвал нараджэння новага жыцця. Відэа вельмі канальнае, і, мабыць, лепш адзін раз яго ўбачыць. Фінал пакадае надзею і веру ў тое, што цуды здараюцца, калі мы ў іх верым.

Аднойчы Жанет распавяла гісторыю, якая ўразіла мяне, — кажа маладая рэжысёр Ганна ГЕРТ, якая ўвасабляла ідэю спявачкі. — Спачатку я нават вырашыла, што трэба здымаць пра гэта фільм. А ў выніку мы гісторыю скарацілі, сціснулі і ўмясцілі ў тры хвіліны. Запросілі выдатных акцёраў Ганну Хітрык і Паўла Харланчука на галоўныя ролі. І яны цудоўна справіліся з досыць складанымі задачамі, бо ў нас прысутнічаюць вельмі эмацыйнальны, у пэўнай ступені жорсткія сцэны. Без такіх эпізодаў мы не маглі абысціся, таму што, на жаль,

Фота Юлія Зайцава

такія рэальнасць жыцця. А ролю маленькай дзяўчынкі выканала рэальная выхаванка Бабурыйскага дзіцячага дома Аліна.

У працэсе працы над кліпам самай Жанет пашчасціла сустрэцца і пазнаёміцца з многімі людзьмі, па-спіхавымі, здаровымі, прыгожымі, але пазбаўленымі самага галоўнага — магчымасці стаць мамай і татам.

— Я была ўражана маштабам праблемы. Аказваецца, у нашай краіне 17 працэнтаў людзей ста-

яць на ўліку па бесплоднасці! Размаўляючы з такімі людзьмі, я зразумела: у сітуацыі, калі нешта не атрымліваецца, галоўнае не страціць веру. А вера працягваецца ў дзяцяны. Размаўляючы са сваім будучым дзіцем, прымудвайце яму імя, распавядайце, як вы яго чакаеце і як будзеце разам бавіць час. І тады ўсё атрымаецца.

Пасля прэм'ернай дэманстрацыі кліпа апладзісменты ў зале не сціхалі некалькі хвілін. Дарчы, дзяўчынка Аліна, якая знялася ў кліпе, цяпер таксама знайшла сям'ю — не удачыліся. Гэту падзею стваральнікі відэа кліпаў добрым знакам і пацвярджэннем таго, што ўсё зробленае — не дарэмна праца.

— Не жонкі артыст адважыцца закранаць вострыя тэмы такога кітталту. Таму пазіцыя Жанет заслугівае павагі, — выказаўся ў адрас гераіні вечаара спявак Тэа.

Пятае па ліку музычнае відэа спявачкі ўжо можна ўбачыць у эфіры беларускіх тэлеканалаў, а таксама ў сацыяльных сетках. Плануецца яго ратацыя і ва ўсіх кінатэатрах краіны — кліп будучы паказваць перад пачаткам кінасеансу.

Алена ДРАПКО.

Тэлесеткі

БЕЛАРУСЬ ДЭЛЕГУЕ НА «ЕЎРАБАЧАННЕ» ДЗЯЎЧЫНКУ?

Такі прагнос сёлета можна зрабіць загадзя — і з дакладнасцю ў 80% не памыліцца. Проста таму, што сярэд 11 выканаўцаў нацыянальнага адбору на міжнародны дзіцячы конкурс «Еўрабачанне-2014» — ажно 9 дзяўчат!

Усяго ж арганізатары атрымалі сёлета 48 заявак ад ахвотных прадставіць нашу краіну, але да разгледу журы дапусцілі крыху менш. «Некалькі заявак мы атрымалі з Расіі, — патлумачыла кіраўнік рабачай групы нацыянальнага адборачнага тура дзіцячага «Еўрабачання-2014», выканаўчы прадзюсер тэлеканала «Беларусь 1» Людміла БАРАДЗІНА. — А па ўмовах рэспубліканскага конкурсу «Песня для Еўрабачання», да ўдзелу ў ім у якасці выканаўцы дапускаюцца толькі грамадзяне Беларусі ці за-

межныя грамадзяне і асобы без грамадзянства, якія не менш чым 2,5 года пражываюць у нашай краіне. Таму гэтыя заяўкі прафесійнае журы на чале з народнымі артыстамі Беларусі, кампазітарам Эдуардам Зарычкім не разглядала».

Пасля паслухоўвання выканаўцаў жыццём судзілі вызначылі 10 фіналістаў. У іх лік трапілі 5 прадстаўнікоў сталіцы і Мінскай вобласці: Дар'я Атрошанка (Маладзечанскі раён), Антоній Канаплінік, Ганна Зайцава, Уладзіслава Дарашэвіч, Надзея Міскаво (усе — Мінск), 3 прадстаўніцы Брэстчыны: Ганна Ермаковіч, Юлія Левіна (абедзве — Брэст) і Ангеліна Пілер (вёска Астрэмчэва), а таксама канкурсанты з Магілёўшчыны і Гродзеншчыны — Алена Цітова (Магілёў) і Ксенія і Павел Лашчэўскія (Слонім). Самым маладым з патэнцыйных удзельнікаў

Да 70-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў тэлеканал падрыхтаваў 5 новых серый праекта «Партызанскі край». Гэты цыкл тэлефільмаў, які гледачы ўпершыню ўбачылі напрыканцы 2012 года, прапаноўвае паноўма паглядзець на гісторыю народнага супрацівлення акупантам у гады Вялікай Айчыннай вайны, распавядае пра неядомыя падзеі і падзеі баявых аперацый і рэальны партызанскага жыцця.

Усё гэта — вачыма маладых вядучых Волгі Рышко і Мікалая Зіміча, якія ездзяць па месцах баявой славы і літаральна прымяраюць на сябе даўнейшыя падзеі: спрабуюць будаваць зямлянкі, гатаваць у палёвай кухні, упраўляцца са зброяй і хадзіць у разведку...

Фармат новых серый, як адначасна прадзюсер праекта, лаўратар шматлікіх «Тэле-

«МІР» ЗАПРАШАЕ Ў ЗЯМЛЯНКІ

вяршынь» за фільмы ваеннай тэматыкі Геннадзь САЛДАТАЎ, практычна не змяніцца. У прыватнасці, тэлевізійнікі раскажуць і пакажуць, як дзейнічалі партызанскія аэрадромы, якім чынам народныя мсціўцы папалі ў свой баявы арсенал, узгаджаюць, адкуль бралі і як рамантавалі адзенне і абутак для партызанскіх атрадаў, а таксама распаўсюдчы, чым займаліся дзеці ў партызанскіх атрадах і як працавалі «лясныя» школы...

«Тэму адзення для партызанскіх атрадаў мы ўжо неяк закралі раней, але вырашылі да яе зноў вярнуцца і распаўсюдчы больш падрабязна, чым больш што хапала цікавых фактаў, — аанаставу некаторыя сюжэты «Партызанскага краю» Геннадзь Васільевіч. — Асобна згадаем пра становішча дзяцей і падлеткаў у гады вайны, пра тое, як паміжніцы пераціналі моладз на свой бок фашысцкай акупацыйнай ўлады стваралі нямецкія школы і ўбівалі ў галоўны сваю ідэалогію.

Але ў тыя школы ніхто хадзіць не хацеў, таму выкапалі ў іх у асноўным фізкультуру і нямецкую мову — каб былі здаровыя і маглі шмат працаваць... Вельмі цікава і тэма партызанскай зброі — падчас пазездкаў мы ўбачылі мноства ўнікальных яе ўзораў, не проста пераробленыя, а літаральна сабраныя наноў рэзкімі майстрамі-ўмельцамі. І, безумоўна, як і ў мінулых серыях, пастанавілі на максімум запісаць успаміны відэаўцаў і ўдзельнікаў тых падзей, бо, на жаль, ветэранаў з кожным годам застаецца ўсё менш, і трэба паспеець запісваць тую жую гісторыю, памяць, якую яны захоўваюць...»

Звышсенсацый стваральнікі «Партызанскага краю» не абяцалі, але спадзяюцца, што паглядзець фільмы будзе цікава, прычым не толькі беларускім гледачам, але і ў іншых краінах СНД. У эфіры «Партызанскі край» — з 30 чэрвеня па 3 ліпеня, а таксама 7 ліпеня.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

ПАНЯДЗЕЛАК, 30 ЧЭРВЕНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 1.25 Навіны.
7.05, 8.05 Дэлеавае жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 1.05 Зона Х.
9.10 Галоўны эфір.
10.00 Клуб рэдактараў.
10.55 «Зорнае жыццё».
«Жорсткі роман».
12.10 «Мая праўда».
«Мішэль Мерсье. Рабэр Ассені. Жыццё пасля «Анжэлікі».
13.15 Меладрама «Згаіст».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 Камедыя «Палёт фантазіі».
17.20 Навіны.
17.35 Беларускае часінка.
19.20 Арэна.
19.55 Форум.
21.00 Панарама.
22.10 Да 70-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Дак. цыкл «Яны спявалі за Радзіму».

18.50 Футбол. Чэмпіятат свету. 1/8 фіналу.

20.55 Дак. серыял «Азбука добрага самаадчування».
21.25, 22.55 Серыял «Універ. Новы інтэрнат».
22.10 Час футбала. Рыа-2014.
23.30 Серыял «Рэальныя хлопцы».
0.30 Тэніс. Уімблдон.

3 БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабрананак».
7.50 «Хачу ўсё ведаць».
8.00, 13.40, 16.55, 21.05, 0.00 «Калейдаскоп».
8.10, 13.50, 17.05, 0.10 «Сімвалы эпохі».
«Тры сякеры» — партвейн «777».
8.25, 14.05, 17.20, 0.25 «Галасы з мінулага».
«Герой сваячэнай вайны».
Абарона Брэсцкай крэпасці. Герой Савецкага Саюза Пётр Гаўрыла.
8.30 Дзіцячы фільм. «Гутарачавы хлопчык».
9.45, 11.50, 14.40, 18.10 «Размаўляем па-беларуску».
9.50, 22.00 «Аперацыя «Багратыён»». Хроніка Перамогі.
«Кань на Бярэзіне».
10.20 «Ясь і Яніна». Маст. фільм.
11.25, 23.30 «Святло далёкай зоркі». Памяці опернага спевака Валерыя Глушакова.
11.55 «На «біс!»». Канцэрт цыганскага шоу «Алюр».
14.10 «Дакрананне». Дак. фільм.
14.45 «Плошча мастацтваў». Белая паляна... Паэт Мікалай Мятліцкі.
15.15 «Беларускі космас». Дак. фільм.
15.45 «Скарбніца Гомельшчыны». Мазырское барока.
16.10 «Мая настаўніца Айша». Дак. фільм.
16.30 «Фабрыка цудаў». «Кампазітар». Дак. фільм.
17.30 «Містыка ўлады». Імператарскі асяродак».

18.00 «Жыццё Тураўскага лу-гу». Дак. фільм.

18.15 «Леанард Бернстайн. Родзін». Дак. фільм.
19.10 «Нясенчаная п'еса для механічнага піяніна». Маст. фільм.
20.45 Калыханка.
21.15 «Снайпер. Зброя помсты». Маст. фільм. 1-я серыя.
22.20 «Пышка». Маст. фільм.

5 БЕЛАРУСЬ 5

8.10, 12.30 Футбол. Чэмпіятат свету. Агляд гульніавага дня.
8.40, 1.00 Футбол. Чэмпіятат свету. 1/8 фіналу.
13.00 Футбол. Беларус-Беларусь — Чэмпіятат Беларусі.
«ФК Мінск» — «Дынама» (Мінск).
15.00-23.00, 23.00 Тэніс. Уімблдон.

4 АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Навіны навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 Кантуры.
10.00 «Жыццё здорава!».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «У наш час».
12.05 «Яны і мы».
13.10 «Час абедаць».
13.55 «Модны прыговор».
15.00 «Сам-насам з усімі».
16.15 «Смешнае і яшчэ смяшнейшае».
16.50 «Давай пажэнімся!».
18.20 «Адвартны адлік». Дыверсія ў Асіповічах. Іх ведалі толькі ў твар».
18.55 «Чайка мяне».
21.00 Час.
21.05 Ток-шоу «Пазіцыя».
22.05 «Вайна машын. Іл-2. Чорная смерць».
22.40 Камедыя «У раі, як у пастцы».
0.40 Навіны навіны.

8 КАНАЛ

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Асаблівы выпадак».
13.50, 16.50, 19.50, 22.50 Навіны — Беларусь.

6 БЕЛАРУСЬ 6

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Асаблівы выпадак».
13.50, 16.50, 19.50, 22.50 Навіны — Беларусь.

7 БЕЛАРУСЬ 7

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Асаблівы выпадак».
13.50, 16.50, 19.50, 22.50 Навіны — Беларусь.

8 КАНАЛ

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Асаблівы выпадак».
13.50, 16.50, 19.50, 22.50 Навіны — Беларусь.

10.10 «Жыццё Тураўскага лу-гу». Дак. фільм.

10.15 «Леанард Бернстайн. Родзін». Дак. фільм.
10.10 «Нясенчаная п'еса для механічнага піяніна». Маст. фільм.
20.45 Калыханка.
21.15 «Снайпер. Зброя помсты». Маст. фільм. 1-я серыя.
22.20 «Пышка». Маст. фільм.

5 БЕЛАРУСЬ 5

8.10, 12.30 Футбол

АЎТОРАК, 1 ЛІПЕНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Дэлавое жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 1.40 Зона Х.
9.10, 23.55 Баявік «Дыверсант». 1-я і 2-я серыі.

11.00, 20.00 Меладрама «На шляху да сэрца».
12.10 Дак. серыял «Містычны гісторыі».
13.10 Серыял «Сарца Марый».

15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 Серыял «След».
16.30 Серыял «Сямейныя меладрамы».

17.35 Беларускае касінка.
19.20, 2.00 Сфера інтэрсаў.
21.00 Панарама.
21.45 Дак. цыкл «Яны спявалі за Радзіму».
22.15 Урачысты сход і канцэрт майстроў мастацтваў Беларусі і Расіі, прысвечаныя 70-й гадавіне вызвалення Рэспублікі Беларусь ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.
22.20 Дзень спорту.

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
9.00, 21.20 Тэлебарометр.
9.05, 17.15 Серыял «Цені мінулага».
10.05 Беларускае кухня.
10.45 Серыял «Разведка».
11.50 Фільм-казка «Тры залатыя валаскі».
13.15, 23.35 Серыял «Рэальныя хлопцы».
14.25, 21.35, 22.55 Серыял «Універ. Новы інтэрнат».
15.30 Выход за дах.

15.45 «Фабрыка чудаў». «Ад імя гледача». Дак. фільм.
16.20 «Музеум». Выданні Скарыны.
16.35 «Скарбніца Міншчыны». Нарачанскі край.
17.30 «Карані». Выхадзец з Беларусі, камандзір расійскага крэйсера «Пётр Вялікі» Я. Дабрышаў.
17.55 «Госць». Кароткаметражны фільм.
18.30 «Талескі пачастунак». Саламаха.
18.50 «...і кружыцца планета Куляшова». Дак. фільм.
19.15 «Вызваленне». Фільм першы «Вогненная дуга». Маст. фільм.
20.45 Калыханка.
22.25 «Руская гульня». Маст. фільм.

3 БЕЛАРУСЬ 3

7.00 «Хачу ўсё ведаць!».
8.00, 12.55, 14.55, 17.05, 21.05, 0.30 «Калейдаскоп».
8.10, 13.05, 15.05, 17.15, 0.40 «Сімавалы эпохі». Інтурысты.
8.25 «Няскончаная п'еса для механічнага піяніна». Маст. фільм.
10.05, 22.00 «Аперацыя «Баграціён»». Хроніка Перамогі.
10.30, 21.15 «Снайпер. Зброя помсты». Маст. фільм.
11.15, 0.05 «Свято далёкай зоркі». Памяці народнага артыста СССР Уладзіміра Дзязюшкі.

11.45, 14.00, 16.15, 18.40 «Размаўляем па-беларуску».
11.50 «Пышка». Маст. фільм.
13.20 «Валерыя Раёўскі. Р.С.» Дак. фільм.
13.45 «Жывая вада». Дак. фільм.
14.05 «Георгій Жукаў. Вайна і мир Маршала Перамогі». Дак. фільм.
14.40 «Росчырк часу». Творчасць мастака Мікалая Дундзіна.
15.20 «Плошча мастацтваў». Ад венскіх класікаў да джазу.

5 БЕЛАРУСЬ 5

8.10, 12.40 Футбол. Чэмпіянат свету. Агляд гульніявога дня.
8.45, 10.40, 22.50 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/8 фіналу.
13.10 Аўтоспарт. Velcom-Чэмпіят Беларусі па дрыфтынг-гу. 2-і этап.
14.20 Спорт-кадр.
14.55-19.00 Тэніс. Уімблдон. Жанчыны. Адзіночны разрад. 1/4 фіналу.
19.00-22.50 Тэніс. Уімблдон. Жанчыны. Адзіночны разрад.

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Навы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыццё здарова!».
10.25 Кантрольная закупка.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «У наш час».
12.05 «Яны і мы».
13.10 «Час абедаяць».
13.55 «Модны выгавор».

3 БЕЛАРУСЬ 3

7.00 «Хачу ўсё ведаць!».
8.00, 13.15, 14.55, 16.55, 21.05, 0.10 «Калейдаскоп».
8.10, 13.25, 15.05, 17.05, 0.20 «Сімавалы эпохі». Выйстаўка дасягненняў народнай гаспадаркі.
8.25 «Вызваленне». Фільм першы «Вогненная дуга». Маст. фільм.
9.55, 22.05 «Аперацыя «Баграціён»». Хроніка Перамогі.
10.20, 21.15 «Снайпер. Зброя помсты». Маст. фільм.
11.05, 23.45 «Свято далёкай зоркі». Памяці кампазітара, народнага артыста БССР Генрыха Вагнера.
11.30, 14.20, 18.45 «Размаўляем па-беларуску».
11.40 «Руская гульня». Маст. фільм.
13.40 «Плошча мастацтваў». Дзяцічын хор Рэспубліканскага музычнага каледжа.
14.05 «Сямейны альбом». Жыццё і творчасць кінарэжысёра Мікаіла Паўшаўка.
14.25 «Шамбала». Дак. фільм.
15.20 «Шклоўскі афарт». Дак. фільм.
15.45 «Росчырк часу». Творчасць мастака Юрыя Платонава.
16.00 «Цуды прыроды». Натангонія, Венгрыя. Беліз. Новае Зеландыя.
16.30 «Збэнтэжаны Саўка». Кароткаметражны фільм.
17.20 «Драўляны народ». Дак. фільм.
17.50 «Наша спадчына». Пінскія святыні. 1-я і 2-я часткі.
18.20 «Знакі лёсу. Віктар Казыко». Дак. фільм.
18.50 «Скарбніца Берасцей».

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Навы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыццё здарова!».
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «У наш час».
12.05 «Яны і мы».
13.10 «Час абедаяць».
13.55 «Модны прыгавор».
15.00 «Сам-насам з усімі».
16.15 «Смешнае і ішча смяшнейшае».
18.20 Серыял «Деффчонкі».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Паршывыя авечкі».
23.05 Камедыя «Прэзлюдыя да пацалунка».
1.00 Навы навіны.

АНТ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».

5 БЕЛАРУСЬ 5

8.05 Пляжны футбол. 1-ы этап Еўралігі. Польшча — Беларусь.
9.20 Пляжны футбол. 1-ы этап Еўралігі. Швейцарыя — Беларусь.
10.35 Пляжны футбол. 1-ы этап Еўралігі. Беларусь — Германія.
11.50 Мастацкая гімнастыка. Этап Кубка свету ў Мінску. Фіналы.
15.00-19.00 Тэніс. Уімблдон. Жанчыны. Адзіночны разрад. 1/2 фіналу.
19.00 Тэніс. Уімблдон. Мужчыны. Парны разрад. 1/2 фіналу.
21.30-1.40 Тэніс. Уімблдон.

АНТ

7.00 «Наша раніца».
8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 21.00, 22.50 Навы навіны.
9.05, 11.05 Фільм Элема Клімава «Ідзі і глядзі».
12.10, 13.05, 16.15 Серыял «Анёлы вайны».
16.50 «Градады-героі. Мінск».
18.15 «Адваротны адлік». «Манумент Перамогі. Людзі і знакі».
18.50 Маст. фільм «Сляды апосталаў».
21.30 Ваенны парад і тэатрызаванае шэсце, прысвечаныя 70-й гадавіне вызвалення Рэспублікі Беларусь ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.
23.00 Гала-канцэрт Рэспубліканскай агульнакультурнай акцыі «Дарогамі вызваленчага».
21.30 Ваенны парад і тэатрызаванае шэсце, прысвечаныя 70-й гадавіне вызвалення Рэспублікі Беларусь ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.15 «Міншчына».

18.20, 2.20 Серыял «Жураў».
21.20 Маст. фільм «Жоўты карпкі».
23.10 «Саюзнікі».
23.35 «Партызанскі край».

БЕЛАРУСЬ РТР— БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Асаблівы выпадак».
13.50, 16.50, 19.50, 22.50 Навіны — Беларусь.
14.30 Ток-шоу «Пра самае га-лоўнае».
15.10 «Расійская гісторыя атручэнняў. Царская хроніка». Фільм 2-і.
16.10 Дак. серыял «Заўтра не памрэ ніколі».
17.40 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
18.40 Серыял «Пакуль ста-ніца спіць».
21.00 Серыял «Тайны след-ства-13».
23.50 «Спецыяльны карэспандэнт».
0.45 Серыял «Лектар».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.40 «Да суда».
9.40, 10.20 Серыял «Вяртан-не Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50, 13.20 «Суд прысяж-ных».
14.15 «Пракурорская правер-ка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.30 Агляд. Надзвы-чайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Глухар. Пра-цяг».
20.00 Серыял «Шэф-2».
21.40 Серыял «Пляж».
23.25 Сёння. Вынікі.
23.55 Серыял «Таптуны».

8 КАНАЛ

7.00, 12.30, 19.00, 20.55, 23.50 «Надвор'е».

БЕЛАРУСЬ РТР— БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Асаблівы выпадак».
13.50, 16.50, 19.50, 22.35 Навіны — Беларусь.
14.30 Ток-шоу «Пра самае га-лоўнае».
15.10 «Характар і хваробы. Хто каго?».
16.10 Дак. серыял «Заўтра не памрэ ніколі».
17.40 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
18.40 Серыял «Пакуль ста-ніца спіць».
20.50 Серыял «Тайны след-ства-13».
22.45 «Паліўнічныя на ўран. Краснаярская справа геала-гаў».
23.40 «Эвалюцыя будучыні».
0.30 Серыял «Лектар».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.40 «Да суда».
9.40, 10.20 Серыял «Вяртан-не Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50, 13.20 Суд прысяжных.
14.15 «Пракурорская правер-ка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.30 Агляд. Надзвы-чайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Глухар. Пра-цяг».
20.00 Серыял «Шэф-2».
21.40 Серыял «Пляж».
23.25 Сёння. Вынікі.
23.55 Серыял «Таптуны».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.40 «Да суда».
9.40, 10.20 Серыял «Вяртан-не Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50, 13.20 Суд прысяжных.
14.15 «Пракурорская правер-ка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.30 Агляд. Надзвы-чайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Глухар. Пра-цяг».
20.00 Серыял «Шэф-2».
21.40 Серыял «Пляж».
23.25 Сёння. Вынікі.
23.55 Серыял «Таптуны».

8 КАНАЛ

7.00, 12.30, 19.00, 20.55, 23.50 «Надвор'е».
7.05, 16.15 Мультипарад. Се-рыял «Ліло і Сіцін».
9.35, 17.55 Серыял «Рэ-ванш».

БЕЛАРУСЬ РТР— БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Асаблівы выпадак».
13.50, 16.50, 19.50, 0.10 Навіны — Беларусь.
14.30 Ток-шоу «Пра самае га-лоўнае».
15.35 «Чалавек будучыні. Кіямі мы станем?».
16.35 «Факты».
17.40 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
18.40 Серыял «Пакуль ста-ніца спіць».
20.50 Серыял «Тайны след-ства-13».
22.35 «Пётр Стальпін. Стрэл у Расію. XX стагоддзе».
0.20 Серыял «Лектар».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.40 «Да суда».
9.39, 10.20 Серыял «Вяр-танне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50, 13.20 Суд прысяж-ных.
14.15 «Пракурорская правер-ка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.30 Агляд. Надзвы-чайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Глухар. Пра-цяг».
20.00 Серыял «Шэф-2».
21.40 Серыял «Пляж».
23.25 Сёння. Вынікі.
23.55 Серыял «Таптуны».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.40 «Да суда».
9.39, 10.20 Серыял «Вяр-танне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50, 13.20 Суд прысяж-ных.
14.15 «Пракурорская правер-ка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.30 Агляд. Надзвы-чайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Глухар. Пра-цяг».
20.00 Серыял «Шэф-2».
21.40 Серыял «Пляж».
23.25 Сёння. Вынікі.
23.55 Серыял «Таптуны».

8 КАНАЛ

7.00, 12.30, 19.00, 20.55, 23.55 «Надвор'е».
7.05, 16.05 Мультипарад. Се-рыял «Ліло і Сіцін».

7.05, 16.05 Мультипарад. Се-рыял «Ліло і Сіцін».
7.30 Камедыя «Мой бацька, мой герой».
9.15 «Кінаблэкнот».
9.35, 17.55 Серыял «Рэ-ванш».
10.30 «Падарожжа з гус-тамі».
11.00, 19.05 Серыял «Добрая жонка».
12.35 Серыял «Пуаро Агаты Крэйсі».
13.35 Серыял «У чым віна Фатмагуль».
15.15, 23.05 Серыял «Да смерці прыгожая».
16.30, 18.45 «Тэлемагазін».
17.00 Серыял «Паліцыя Га-вая».
20.45 «Вечарніца».
21.00 Драма «Уздык».
22.35 Ток-шоу «Бульбокс».

ВТБ

6.00, 1.00 «PLAY».
8.00 М/ф «Смяшарыкі».
8.30, 18.10, 0.30 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00, 19.00 Серыял «Дзёнік доктара Зайцавай».
10.00 «Практычная магія».
11.00 Серыял «Свацця».
12.00, 20.00 Серыял «Свац-ці».
13.00, 23.15 Скетч-шоу «Дашм моладзь».
14.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
15.00 Серыял «Фізіка або хімія».
16.00, 21.10 Камедыя «Пяць нявест».
18.30, 0.00 «Лаві момант».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».
9.00, 14.00, 18.00, 22.10 Навіны культуры.
9.15, 23.30 «Наглядалнік».
9.15, 23.30 Серыял «Жонкі і дочки».
11.00 «Пісьмы з правінцы».
11.10 «Пісьмы з правінцы».
11.10 «Пісьмы з правінцы».
11.10 «Пісьмы з правінцы».
11.10 «Пісьмы з правінцы».
11.10 «Пісьмы з правінцы».
11.10 «Пісьмы з правінцы».
11.10 «Пісьмы з правінцы».

БЕЛАРУСЬ РТР— БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Асаблівы выпадак».
13.50, 16.50, 19.50, 22.35 Навіны — Беларусь.
14.30 Ток-шоу «Пра самае га-лоўнае».
15.10 «Характар і хваробы. Хто каго?».
16.10 Дак. серыял «Заўтра не памрэ ніколі».
17.40 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
18.40 Серыял «Пакуль ста-ніца спіць».
20.50 Серыял «Тайны след-ства-13».
22.45 «Паліўнічныя на ўран. Краснаярская справа геала-гаў».
23.40 «Эвалюцыя будучыні».
0.30 Серыял «Лектар».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00, 1.00 «PLAY».
8.00 М/ф «Смяшарыкі».
8.30, 18.10, 23.15 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00, 19.00 Серыял «Дзёнік доктара Зайцавай».
10.00 «Практычная магія».
11.00 Серыял «Свацця».
12.00 Серыял «Свацці».
13.00, 0.30 Скетч-шоу «Дашм моладзь».
14.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
15.00 Серыял «Фізіка або хімія».
16.00 Камедыя «Пяць ня-вест», 3, 4 серыі.
18.30, 0.00 «Лаві момант».
20.00 Драма «Апошні бой».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.40 «Да суда».
9.40, 10.20 Серыял «Вяртан-не Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50, 13.20 Суд прысяжных.
14.15 «Пракурорская правер-ка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.30 Агляд. Надзвы-чайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Глухар. Пра-цяг».
20.00 Серыял «Шэф-2».
21.40 Серыял «Пляж».
23.25 Сёння. Вынікі.
23.55 Серыял «Таптуны».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.40 «Да суда».
9.39, 10.20 Серыял «Вяр-танне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50, 13.20 Суд прысяж-ных.
14.15 «Пракурорская правер-ка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.30 Агляд. Надзвы-чайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Глухар. Пра-цяг».
20.00 Серыял «Шэф-2».
21.40 Серыял «Пляж».
23.25 Сёння. Вынікі.
23.55 Серыял «Таптуны».

БЕЛАРУСЬ РТР— БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Асаблівы выпадак».
13.50, 16.50, 19.50, 0.10 Навіны — Беларусь.
14.30 Ток-шоу «Пра самае га-лоўнае».
15.35 «Чалавек будучыні. Кіямі мы станем?».
16.35 «Факты».
17.40 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
18.40 Серыял «Пакуль ста-ніца спіць».
20.50 Серыял «Тайны след-ства-13».
22.35 «Пётр Стальпін. Стрэл у Расію. XX стагоддзе».
0.20 Серыял «Лектар».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.40 «Да суда».
9.39, 10.20 Серыял «Вяр-танне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50, 13.20 Суд прысяж-ных.
14.15 «Пракурорская правер-ка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.30 Агляд. Надзвы-чайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Глухар. Пра-цяг».
20.00 Серыял «Шэф-2».
21.40 Серыял «Пляж».
23.25 Сёння. Вынікі.
23.55 Серыял «Таптуны».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.10 «Выратавальнікі».
8.40 «Да суда».
9.39, 10.20 Серыял «Вяр-танне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.50, 13.20 Суд прысяж-ных.
14.15 «Пракурорская правер-ка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.30 Агляд. Надзвы-чайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Глухар. Пра-цяг».
20.00 Серыял «Шэф-2».
21.40 Серыял «Пляж».
23.25 Сёння. Вынікі.
23.55 Серыял «Таптуны».

8 КАНАЛ

7.00, 12.30, 19.00, 20.55, 23.55 «Надвор'е».
7.05, 16.05 Мультипарад. Се-рыял «Ліло і Сіцін».

12.20, 20.30 Дак. серыял «Метраном. Гісторыя Фран-цы».
13.10 Залатая серыя Расіі. Серыял «Дзве зімы і тры леты».
14.10 Спектаклі тэатра «Су-часнік». А. Чэхав. «Вішнёвы сад».
16.45 Дак. фільм «Яго Галго-фа. Мікалай Васіляў».
17.15 Майстры фартэзіяннага мастацтва. Дзяніс Мацвееў.
18.15, 0.25 Дак. серыял «Улю-біцца ў Арктыку».
18.45 «Больш, чым каханне». Вера Мухіна і Аляксей Зам-коў.
19.25 «Добрай ночы, ма-лыня».
19.35 Вялікая сям'я. Людміла Хіцьева.
21.25 Дак. праект «Хлеб і гро-шы».
0.55 «Пацешкі без пацех».

НОВАБЛІГІ НАСТАЛЬГІЯ

5.00, 11.00, 23.00 Фестываль «Сан-Рэма — 40». 1990 год.
6.25 «Да і пасля паўночы».
7.40 Фільм-канцэрт «Мелодыі лета».
8.30 Дак. фільм «Рына З

ПЯТНІЦА, 4 ЛІПЕНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

7.20, 9.10 Меладрама «Цяжарная бабуля». 1-я і 2-я серыі.
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
11.00 «Мая праўда». «Знайдзі Кірыенка. Не магу больш маўчаць».
12.10 Драма «Перакладчык». 1-я — 4-я серыі.
15.15 Навіны рэгіёна.
16.30 Дак. цыкл «Падполле. Ваіны ўнутры ваіны». 2-я серыя «Хроніка непакорных».
17.05 Меладрама «Вечер у тэатры». 1-я і 4-я серыі.
21.00 Панарама.
22.10 Дак. цыкл «Яны спяляць за Радзіму». Фільм зячлочны.
22.50 Футбол. Чэмпіятат свету. 1/8 фіналу.
0.55 Дэзнь спорту.

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.30 Серыял «Знішчальнікі». 1-я — 4-я серыі.
10.35, 21.40 Тэлебарометр.
10.40 Драма «Легенда № 17».
13.10 Аўтабатл.
13.40 «Два з паловай кухары».
14.15 Серыял «Прывітанне ад «Каццошы». 1-я — 4-я серыі.
17.50 Рэпарцёр.
18.50 Футбол. Чэмпіятат свету. 1/4 фіналу.
20.55 Рэальны свет.
21.25 КЕНО.
21.35 «Кіпень».
22.00 Час футбола. Ры-а-2014.
22.45 Камедыя «Падмануць усіх».
23.00 Тэніс. Уімблдон.

3 БЕЛАРУСЬ 3

7.50 «Хачу ўсё ведаць».
8.00, 13.10, 16.55, 21.00, 23.40 «Калейдаскоп».

23.00 Тэніс. Уімблдон.
1.10 Футбол. Чэмпіятат свету. 1/4 фіналу.

АНТ

7.00 «Наша раіца».
8.00, 9.00 Нашы навіны.
9.05 Маст. фільм «Альпійская балада».
10.45 «Дзяржаўная мяжа. Год сорака першы».
13.20 «Дзяржаўная мяжа. За парогам перамогі».
15.40, 20.30 Нашы навіны.
16.10 «Мой сын — Андрэй Краско».
17.10 Маст. фільм «Матч».
20.55 Навіны спорту.
21.00 «Кропля ў кроплю».
23.50 Трылер «Лепшыя планы».

СТБ

6.00 Маст. фільм «Дарослыя дзеці».
7.20 Маст. фільм «Белыя Росы».
9.00 Маст. фільм «У жуйні 44-га».
11.15 Маст. фільм «Безбажкоўства».
13.00 Прывітанне, доктар.
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.45 Маст. фільм «Старэйшы сын».
16.10 «Аўтапанарама».
16.45 Маст. фільм «Безымянае зорка».
19.00 «Рэпарцёрскія гісторыі».
20.00 «СТБ-спорт».
20.05 Маст. фільм «Вам — заданне».
21.40 «Тайны свету».
22.40 Маст. фільм «Мсціўцы».
0.15 «Вялікая гульня». Покер-дуэль.
1.00 «Легенды Рэтра FM».

МІР

5.00 «180 хвілін».
8.15 Серыял «Генеральская унучка».

9.55, 1.35 Маст. фільм «Ключы ад неба».
11.35 «Сардэчна запрашае».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.20 Серыял «Калі нам лёс...».
14.10 Дак. фільм «Тайныя знакі».
15.20 «Значыстства і пакарэнне».
16.10 Серыял «Будбацка».
18.20 Серыял «Казароза».
21.10 Скetch-шоу «МасГар-Смех».
22.05 Ток-шоу «Яшчэ не разам».
22.40 Маст. фільм «Залатое цяля».
3.00 «Прыгоды Македонскай».
3.15 Маст. фільм «Прыватнае жыццё Пятра Вінаградава».

БЕЛАРУСЬ РТР БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раіца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 «Асаблівы выпадак».
13.40 Ток-шоу «Пра самае гаюнае».
15.30 «Алтайскі самародак. Панкратыў-Чорны».
16.30 «Навука 2.0».
17.40 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
18.40 Серыял «Пакуль стаіць спіць».
19.50 «Факты».
20.40 Маст. фільм «Бацька паняволі».
22.25 Маст. фільм «Павуцінка бабінага лета».
0.15 Маст. фільм «Нуль-сёмы мяняе курс».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раіцай».
8.10 «Выратавалнікі».
8.40 «Да суда».
9.39, 10.20 Серыял «Вяртанне Мухтара».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
12.00, 13.20 «Суд прысяжных».
14.15 «Пракурорская праверка».
15.15 «Справа густу».
15.40, 18.30 Аглед. Надзвычайнае здарэнне.
16.35 Серыял «Глухар. Працяг».
20.00 Маст. фільм «Чорт».
21.45 Маст. фільм «Пятля».
23.25 Маст. фільм «Не нарадзіся прыгожым...».

8 КАНАЛ

7.00, 12.30, 19.00, 20.55, 23.45 «Надвор'е».
7.05, 16.05 Мультыпарад. Серыял «Ліло і Сціц».
7.30 Трылер «Маўчанне ягнят».
9.35, 17.55 Серыял «Рэванш».
10.30 «Мой любімы гадаванец».
11.00 Серыял «Добрая жонка».
12.35 Серыял «Пуаро Агата Крысці».
14.15 Серыял «У чым віна Фатмагуль».
16.30 «Адшукваецца адпачынак».
17.00 Серыял «Паліцыя Гаваяў».
18.45 «Тэлемагазін».
19.05 «Герой коміксаў на экране».
20.45 «Вечарніца».
21.00 Драма «Пэралом».
23.00 Серыял «Да смерці прыгожа».

ВТБ

6.00, 1.00 «PLAY».
8.30 М/ф «Смяшарыкі».
9.00 Скetch-шоу «Асцярожна: дзеці».
9.30 Скetch-шоу «6 кадраў».
10.00 Драма «Апошні бой».
13.30 Прыгоды «Сляды апосталаў».
18.00 «Уральскія пельмені».

20.30 Баявік «Бой з ценом».
23.15 Скetch-шоу «Даеш моладзь».
0.00 «Лаві момант».
0.30 Скetch-шоу «Адна за ўсіх».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраныюс».
9.00, 14.40, 18.00, 22.10 Навіны культуры.
9.20 Шэдзурцы старога кіно.
Маст. фільм «Чалавек у футарале».
11.10 «Пісьмы з правінцыі». Кінгісеп.
11.40 Дак. серыял «Маленькія капітаны».
12.05 Важныя рэчы. Гадзіннік Меншыкава.
12.20 Дак. серыял «Метраном. Гісторыя Францыі». Частка 4-я, заключная.
13.10 Залатая серыя Расіі.
Серыял «Дзве зімы і тры леты».
14.10 Спектаклі тэатра «Сучаснік». Б. Сербяноўіч. «Матэматычны сабак».
15.45 Дак. фільм «Самуіл Маршак. Звычайны гений».
16.30 Мастыцкі фартэп'янага мастацтва. Яўген Кісін.
17.15 СМеханастальгія.
18.15 «75 гадоў Адольфу Шпіра. «Эпідэмія».
19.00 «Шукальнікі».
19.05 «Востраў-прывід».
19.50 Да юбілею Наталлі Ценяковай. Маст. фільм «Старэйшая сястра».
21.25 «Астравы». Наталля Ценякова.
22.30 «Культ кіно». Маст. фільмы «Жур'е» і «Ліванскія эмоцыі».
0.45 Фантазіі на тэмы вальсаў і танга.
0.55 Дак. фільм «Хімба здымаюцца».
1.50 М/ф для дарослых «Вечер уздоўж берага».

НОВАБІЯ НАСТАЛЬГІЯ

5.00 Фрагмент праграмы «Поглед» (з удзелам А. Кашпіроўскага). 1988 год.
10.00 «Міксер».
12.00 «Спытайце кухара».
13.00 Серыял «Аманда О».
15.00 Баявік «Бой з ценом».
17.30 «Уральскія пельмені».
19.00 Серыял «Васьмідзясятны».
20.00 Скetch-шоу «6 кадраў».
20.30 Баявік «Бой з ценом 2: Рэванш».
23.30 Скetch-шоу «Даеш моладзь».
0.00 «Лаві момант».
0.30 Скetch-шоу «Адна за ўсіх».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраныюс».
9.00 «Звычайны канцэрт».
9.35 Маст. фільм «Старэйшая сястра».
11.15 Вялікая сям'я. Міхал Швецін.
12.10 Гэні і зладзеі. Уладзімір Неміровіч-Данчанка.
12.40, 0.55 Дак. серыял «Дзікае прырода Германіі».
13.30 «Красуйся, горад Пятроў!» «Самсоніеўскі сабор».
14.00 «Канцэрт летнім вечарам у Шонбурнскім палацы».
15.35 Дак. фільм «Хімба здымаюцца».
16.30 «Больш, чым каханне». Валерыі Чкалаў і Вольга Арэхава.
17.10 Маст. фільм «Валерыі Чкалаў».
18.50 «Рамантыка раманса».
Песні і рамансы Яўгена Крылатава.
19.45 Твэрсія спектакля тэатра «Сатырыкон» «Сін'ёр Тадэра гаспадар».
21.40 «Белая студыя». Канстанцін Райкін.
22.25 Маст. фільм «Экзус».

ВТБ

6.00, 1.00 «PLAY».
8.30 М/ф «Смяшарыкі».
9.00 Серыял «Татавы дачкі».

5.40 Фільм-канцэрт «У танцавальных рытмах».
6.25 М/ф «Валікі Ух».
6.40, 12.40, 0.40 Маст. фільм «Дні і гады Мікалая Батыгіна».
8.00, 14.40, 20.00, 2.00 «Мінулы час».

9.00, 15.00, 3.00 «Народжаныя ў СССР».
10.00, 4.00 «Музыка ў тэатры, у кіно, на ТБ». 1983 год.
11.00 Дак. фільм «Гавораць кінематаграфісты свету».
12.10 «Гэта было, было...».
12.10 Дак. серыял «Маленькія капітаны».
16.00 «Тэма». 1992 год.
16.40 Канцэрт замежнай эстрады.
17.00 «Вялікая прагулка». 1993 год.
17.35 «Марафон Алега Басілавіна». 1994 год.
18.10 «Канцэрт савецкай песні». 1983 год.
18.30 Т/фільм «Следства вядуць Знаткі».
Справа № 7: «Нашчасны выпадак».
21.00 «Колба часу».
22.00 «Кінапанарама». 1-я частка. 1990 год.
23.00 «А ці быў хлопчык?». 1992 год.
23.35 Фільм-канцэрт «Аўтограф. Спявае Лярадана Бертэ».

EUROSPORT

9.30, 11.45 Футбол. Бразілеманія.
9.45, 12.00, 18.40, 1.35 Снукер. Адкрыты чэмпіятат Аўстраліі.
15.00, 18.30, 22.30, 1.00 Футбол.
15.10, 17.45, 20.45, 0.00 WATTS.
16.15 Веласпорт. Тур дэ Франс.
21.15 Конны спорт. Скачкі.
21.30 Конны спорт.
23.00 Самыя моцныя людзі планеты. Ліга чэмпіёнаў.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ 27 чэрвеня 2014 г.

КАМЕДИЯ КАМЕДИЯ

5.00, 9.05, 13.30, 2.10 Серыял «Кам'ютаршчыкі».
5.50 Камедыя «Зноў у гульні».
7.25 Прыгоды «Фантамас супраць Скотланд-Ярда».
9.55 Прыгоды «Містар Бонс 2».
11.45 Камедыя «Гэта здарылася на пэсвіцы».
14.20 Камедыя «Танцуў да ўпаду».
16.05, 19.00, 4.40 Скetchком «Паміж намі».
16.20, 21.00 Серыял «Дваццаць дванаццаць».
17.20 Мюзікл «Дэвіднае непрыемнасць».
19.20 Камедыя «Мільён на Калядзі».
22.10 Камедыя «Дзёйнічэй, сястра!».
23.45 Камедыя «Паліцыя».
0.15 Камедыя «Пацучыныя скачкі».
3.00 Камедыя «Банда няўдачнікаў».

ТБЗ

6.00 М/ф.
10.15 «Тайны нашага кіно. «Кур'ер»».
10.45 Маст. фільм «Кур'ер».
12.20, 22.00 «Зорныя гісторыі».
13.15, 15.40, 1.40 Маст. фільм «Сэрцы трох».
15.10 «Тайны нашага кіно. «Сэрцы трох»».
18.30 Дак. фільм «Я і мая фобія».
20.00 Камедыя «Крутая кампанія».
22.45 «Гісторыі выратавання».
23.15 Маст. фільм «Я, Алекс Крос».
0.55 Серыял «Белы каўнерык».

ТВ1000 ТБ1000

5.00 Трылер «Пэралом».
7.10 Камедыя «Дзёйнічэй нянькі».
9.10 Фэнтэзі «Тайна Мунакар».
11.00 М/ф «Рабі ногі».
12.55 Баявік «Дзікая рака».
14.55, 1.00 Драма «Знайсці Форэстара».
17.20 Камедыя «У Міні гэта ў першы раз».
19.00 Камедыя «Сэрцад».
20.50 Камедыя «СМСуальнасьці».
22.30 Трылер «Невідзімка».
3.00 Трылер «Пакой страху».

РУССКОЕ КИНО ТВ1000 РУССКОЕ КИНО

6.00 Камедыя «Прывітанне, мы ваш дах!».
8.00 Камедыя «На ростанях».
10.00 Драма «Жыві і памятай».
12.00 Драма «Маладая жонка».
14.00 Баявік «Ільвіная доля».
16.00 Драма «Дом».
18.20 Меладрама «Розыгрышы».
20.00 Камедыя «Зайцаў, паці Гісторыя шоумена».
21.40 Камедыя «Атамны Іван».
23.30 Драма «Вышыня 89».
1.30 Баявік «Бой з ценом: Рэванш».
3.55 Меладрама «Мама паняволі».

NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00 Інжынерныя ідэі.
6.00 Золата горада-прывіда.
7.00 Золата Юкана.
8.00 З пункту гледжання навуку.
9.00 Навука будучыні.
10.00 Займальная навука.
11.00 Павеітаныя асы ваіны.
12.00 Апакаліпсіс: Другая сучасная ваіна.
14.00 Армія ласасёвых акул.
15.00 Гісторыя жывёльнага свету.
16.00 Экстрэмальнае падарожжа.
17.00, 2.00 Самыя дзіўныя фатаграфіі National Geographic.
18.00 Дзясятка лепшых фота «Nat Geo» 2».
19.00 Хрысціянства: узыходжанне да ўладзі.
20.00, 2.00 Сакрэтныя матэрыялы старажытнасці.
21.00, 0.00, 3.00 Дэсяцік пэкарануў смерцю.
23.00 Царква змёнасоўа.

ТВ1000 ТБ1000

5.00, 13.20 Трылер «Невідзімка».
7.05 М/ф «Рабі ногі».
9.00 Драма «Знайсці Форэстара».
11.20, 20.55 Трылер «Пакой страху».
15.25 Мюзікл «У рытме сэрца».
17.05 Драма «Забутыя жаданні».
19.00 Драма «Дрэва».
23.00 Баявік «Чалавек-паук 3».
1.30 Камедыя «У Міні гэта ў першы раз».
3.10 Драма «Жорсткія гульні».

РУССКОЕ КИНО ТВ1000 РУССКОЕ КИНО

6.15 Мюзікл «Кароль-алець».
7.55 Драма «Маладая жонка».
9.55 Камедыя «Вяселле».
12.00 Драма «Салодкая жанчына».
13.55 Драма «Апошняя разпрадукцыя (1)».
16.00 Фэнтэзі «Рэальная казка».
18.00 Меладрама «Клоўны».
20.00 Камедыя «Горка!».
21.50 Драма «Аляксандр. Неўская бітва».
23.50 Драма «Золата».
1.50 Баявік «Бой з ценом 3Д: Апошні раўнд».
4.15 Камедыя «Заза».

8.00, 13.00 Дзікі тунец.
9.00, 14.00 Экстрэмальнае падарожжа.
10.00 Мегазаводы.
11.00, 18.00 Дзікая будоўля.
12.00 Зрабі абодва пампы.
15.00 Акула па мянушцы Ніколь.
16.00 Небяспечныя сустрэчы.
17.00, 2.00 Павеітаныя асы ваіны.
20.00, 0.00, 3.00 Эвакуацыя Зямлі.
21.00, 1.00, 4.00 Паранармальнае.
23.00 Злавіць кантрабандыста.
7.00 Залатая ліхаманка.
7.50 Гараж з нуля.
8.40, 13.15, 20.35 Пятрабеецца зборка.
9.10, 13.40, 20.05, 4.45 Яг-каз-зроблена?
9.35 Голья і напалоханы.
10.30, 5.10 Не спрабуйце паўтарыць!
11.25, 16.25 Ліквідатар.
12.20, 0.55 Тур Gear.
14.10, 3.55 Акулаў аўтадарогі з Даласа.
15.05, 6.05 Махінатары.
17.20 Дамы на дрэвах.
18.15 Скарбашукальнікі Амерыкі.
19.10 Золаташукальніцы Аляскі.
21.00 Паляўнічыя на рэліквіі.
22.00 Адпетыя рыэлтары.
23.00 Багажныя ваіны.
23.30 Дынама — неверагодны ілюзіяніст.
0.00, 3.05 Каралі аўкцыёнаў.
1.50 Спраўдныя аферысты.
2.40 Маланкавыя катастрофы.

СУБОТА, 5 ЛІПЕНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

7.10 Іюснае.
7.40 Меладрама «Пэрнікі з бульбы».
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.45, 21.40 Серыял «Сваты 4».
10.55 «Пра ежу».
11.30 Дача.
12.10 Дэварай і праваярай.
12.50 «Ад Дзяржынава да Лубянка. Шлях Жалезнага Фелікса».
13.30 Да 70-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Дак. цыкл «Выпрабаванне».
14.15 Вакол планеты.
15.05 Навіны рэгіёна.
16.30 Дак. цыкл «Падполле. Ваіны ўнутры ваіны». 3-я серыя «Татальнае знішчэнне».
16.05, 1.05 «Вялікая розніца».
17.10 Меладрама «Цяжарная бабуля». 1-я і 2-я серыі.
21.00 Панарама.
22.50 Футбол. Чэмпіятат свету. 1/4 фіналу.
0.55 Дэзнь спорту.

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.35 Серыял «Знішчальнікі».
10.35 Мазгавы штурм.
11.10, 21.05 Тэлебарометр.
11.15 «Два з паловай кухары».
11.50, 22.50 Серыял «Інтэрны».
13.55 Вышэй за дах.
14.30 Камедыя «Падмануць усіх».
16.45 Пад грыфам «Вядомыя».
17.20 Футбол. Чэмпіятат свету. Аглед гульніава дня.
18.00 Ваша лато.
18.40 Латарэя «Пяцёркачка».
18.50 Футбол. Чэмпіятат свету. 1/4 фіналу.

НЯДЗЕЛЯ, 6 ЛІПЕНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.45 Драма «Брэсцкая крэпасць».
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 Арсенал.
9.40, 0.15 Серыял «Сваты 4».
10.50 «Пра ежу».
11.25 «Terra incognita».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
13.25 «Каццоша. Голас Перамогі».
14.10 Каробка перадач.
13.50 Дак. цыкл «Выпрабаванне». «Плошча рабoў — тэрыторыя барацьбы».
14.25 Дэялог пра цывілізацыю.
15.15 Твой горад.
15.30 Дак. цыкл «Падполле. Ваіны ўнутры ваіны». 4-я серыя, заключная «Магіла льва».
16.05 «Славянскі базар у Віцебску-2014». Дэзнік.
16.25 «Зорнае жыццё».
17.20 Меладрама «Кветкі ад Лізы». 1-я і 2-я серыі.
21.00 Галюны эфір.
21.55 Навіны надвор'я.
22.15 «Александрыя зборнае зборы».
Свята «Кунаплле».

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.40 Серыял «Знішчальнікі».
10.45 Мазгавы штурм.
11.15, 20.55 Тэлебарометр.
11.20 «Два з паловай кухары. Адкрытая кухня».
11.55, 21.40 Серыял «Інтэрны».
14.05 Камедыі «Утаймаванне свавольнікаў».
16.00 Футбол. Чэмпіятат свету. Аглед гульніава дня.
16.30 Драма «Легенда № 17».
19.15 Суперлато.
20.05 «Кіпень».

АНТ

7.00 «Суботняя раіца».
8.00, 9.00, 16.00, 20.30 Нашы навіны.
9.05 «Смяшарыкі». Новыя прыгоды.
9.20 «Здароўе».
10.25 «Смак».
11.05 «Ідэальны рамонт».
12.05 «ТБ-таксі».

3 БЕЛАРУСЬ 3

8.00, 13.30, 21.05, 23.55 «Калейдаскоп».
8.10, 13.40, 21.15 «Размовы пра духоўнае».
8.20 «Заўтра — гэта мы!».
8.50 Серыял «Мегрэ». 1-я — 6-я серыі.
13.55 «Наперад у мінулае».
14.20 Г. Вагнер. «Сцежкаю жыцця». Опера Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі.
19.25 «Пачуццё гумару».
21.05 «Паўтары».
23.05 Трылер «Знікненне».
1.00 Камедыя «Аперэцыя «Ы» і іншыя прыгоды Шурыка».

СТБ

6.05 Серыял «Студэнты».
7.45 «Афас».
8.00 Маст. фільм «Вам — заданне».
9.35 «Чыстая праца».
10.30 «Сакрэтныя тэрыторыі».
11.30 «Мінск і мічанне».
12.05 «Прыгоды дыплетанта».
12.40 Маст. фільм «Тарцюф».
14.30 «Ваенная тайна».
16.30, 19.30 «24 гадзіны».
16.45 «Наша справа».
17.00 «Вялікі горад».
17.40 «Такі лёс».
18.35 «Разумней не прыдумаш».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 Маст. фільм «Пяты элемент».
22.30 «Зорны рынг. Новы сезон. Бітва кавер-бэндаў».
Фінал.

5 БЕЛАРУСЬ 5

7.25, 11.45 Футбол. Чэмпіятат свету. Аглед гульніава дня.
7.55, 1.00 Футбол. Чэмпіятат свету. 1/4 фіналу.
11.55 Футбол. Беларусбанк — Чэмпіятат Беларусі.
«Днепр» (Магілёў) — «Шахцёр» (Салігорск).
14.00 Пляжны футбол. Кубак Дружбы-2014. Фінал.
15.55, 23.55 Тэніс. Уімблдон. Жанчыны. Адзіночны разрад. Фінал.

3 БЕЛАРУСЬ 3

8.00, 13.05, 21.05, 0.15 «Калейдаскоп».
8.10 «Таямніца душы».
8.40 Серыял «Мегрэ».
13.15 «Адаленне-трава».
Маст. фільм.
14.35, 18.40 «Размаўляем па-беларуску».
14.40 «Ваіны пад страхамі».
Маст. фільм.
16.10 «Сыны ідуць у бой».
Маст. фільм.
17.50 «Гучанне жыцця». Дак. фільм.
18.45 Сучаснае кіно. «Увесь гэты дзень».
20.45 Калыханка.
21.15 «Пётр Мігуню і «Экспромт-квінтэ».
22.35 Культтрасвет.
23.05 «Водар папараці». Тэлеспектакль.

5 БЕЛАРУСЬ 5

7.55, 12.10 Футбол. Чэмпіятат свету. Аглед гульніава дня.
8.25 Футбол. Чэмпіятат свету. 1/4 фіналу.
12.35 Пляжны футбол. Кубак Дружбы-2014. Фінал.
14.10 Футбол. Беларусбанк — Чэмпіятат Беларусі.
«БАТЭ» — «Гомель».
16.00, 21.00 Тэніс. Уімблдон. Мужчыны. Адзіночны разрад. Фінал.
18.55 Футбол. Беларусбанк — Чэмпіятат Беларусі. «Дынама» (Мінск) — «Гомель».

Удзельнікі балю з задавальненнем фатаграфавалі на памяць з рэктарам Сяргеем АБЛАМЕЙКАМ.

Дзяўчаты ў вачэрніх сукенках і хлопцы ў парадных касцюках на чырвонай дарожцы. Гэтых прыгожых маладых людзей аб'яднала свята — урачысты баль лепшых выпускнікоў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. У Ліцэй БДУ сабраліся самыя таленавітыя, разумныя, творчыя і неардынарныя.

У перадсвяточнай мітусні студэнты не губляліся: ёсць час пафатаграфавання і перакінуцца словам з сябрамі. Мы таксама скарысталіся магчымасцю пагутарыць з лепшым выпускніком хімічнага факультэта і стypендыятам Прэзідэнтскага фонду Мікалаем МАЛАШЧОНКАМ. Былы ўжо студэнт адзначаў, што на факультэце створаны добрыя ўмовы для развіцця навукі, таму ён вырашыў пайсці ў магістратуру. «Мы распрацоўваем альтэрнатыўныя крыніцы здабывання энергіі — сонечныя батарэі, абсталяванне, што ёсць на факультэце, дазваляе праводзіць неабходныя даследаванні ў гэтай галіне», — расказаў Мікалай.

— Колькі разоў за мяжой даводзілася чуць: «Дайце вашых матэматыкаў, фізікаў, хімікаў!» — заўважыў крыху паэзней рэктар БДУ Сяргей АБЛАМЕЙКА. — Нашы выпускнікі патрэбны паўсюль. Хіба гэта не заслуга грунтоўнай і цэласнай сістэмы адукацыі? БДУ амаль кожны год адкрывае новыя

6 ЖЫЦЦЯПІС

■ Бывай, універ!

ЛЕПШЫЯ НА ЧЫРВОНАЙ ДАРОЖЦЫ

спецыяльнасці, а незапатрабаваных кірункаў у нас папросту няма. Рэктар падзякаваў студэнтам за выдатную вучобу і пажадаў і надалей трымацца ўніверсітэцкай сям'і. Пасля ўзнагароджвання слова ўзяла **Марыя БАХЦІЯРАВА**, выпускніца географічнага факультэта, стypендыятка прэстыжнай прэміі імя

Уладзіміра Вярнадскага. Грант яна атрымала па выніках конкурсу, які праводзіўся Эскалагічным фондам Масквы. «Першае, чаго б мне хацелася пажадаць, — доўгіх гадоў жыцця нашым бацькам, якія заўжды нас падтрымлівалі ў хвіліны няўпэўненасці ў сабе, за веру ў нашы сілы, — прамовіла расхвальваная дзяўчына. — Дзякуй выкладчыкам за дабрыню і чалавечае стаўленне да нас, студэнтаў. Калі я стану выкладчыкам, то буду ведаць, з каго браць прыклад: у першую чаргу, з вас, шануюных!»

На свяце згадвалі і студэнцкіх лідараў. У многіх выпускнікоў было столькі рэгалій, што вядучыя не паспывалі ўсе іх агучваць. Напрыклад, **выпускнік юрыдычнага факультэта Яўген ХАРУК** мае граматы адміністрацыі Маскоўскага раёна сталіцы «За актыўны ўдзел у рэалізацыі праектаў дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі», з'яўляецца таксама пераможцам конкурсу «Студэнт года БДУ-2013» у намінацыі «Лідар года», сакратаром БРСМ юрыдычнага факультэта. Малады чалавек пажадаў будучым выпускнікам — цяперашнім чавёртакурснікам, якія таксама прысутнічалі ў зале, рэалізоўваць усе магчымасці, якія прапануе ўніверсітэт. А ў адказ **чавёртакурснік фізічнага факультэта Павел ЛАБАЦКІ** заявіў, што яго курс пераняў эстафету ў выпускнікоў і будзе высока трымаць планку.

А сёння ўвечары адбудзецця Рэспубліканскі балей выпускнікоў. Запранне на сустрэчу з кіраўніком дзяржавы атрымалі 200 лепшых выпускнікоў з 54 беларускіх ВУНУ.

...Агульныя фотаздымкі з дэканамі і рэктарам... Выпускнікі вельмі расхвальваліся, у дзяўчат на вачах слёзы. Добрая нагода разбавіць хвалю суму добрай музыкой. Выступленні сапраўды былі выдатнымі. Мяркую, многім запомніўся нумар **лаўрэата спецыяльнага фонду Прэзідэнта Беларусі па падтрымцы таленавітай моладзі, скрыпачкі Веранікі САЛЬНІК**. Дзяўчына парадавала ўсіх выдат-

нымі каверамі на хіты рок-музыкі. А выступленне на сцэне Тэа, прадстаўніца Беларусі на сьветнім «Еўрабачанні», стала своеасаблівым падарункам лепшым выпускнікам ад рэктара ўніверсітэта.

Вядома, выпускнікі балі — гэта вельмі хвалюючае свята, якое нікога не пакідае абякавым. «Эмоцыі проста выльскаюцца», — падзяліўся сваімі ўражаннямі **студэнцкі лідар ваеннага факультэта Сяргей ВАРАНЮК**.

Кацярына РАДЗЮК.
Фота Надзеі БУЖАН

■ Дзеля памяці

«Мёртвым не баліць». Першая публікацыя — у часопісах «Маладосць» і «Новый мир». «Сотнікаў» — наадварот: спачатку аповесць была надрукавана ў «Новом мире», пасля — у «Полымі». Самыя пранізлівыя па ўваходжанні, урэзванні ў жыццё творы. І самыя драматычныя па характары сваіх уласных лёсаў.

Калі пры ўсіх варыянтах «Мёртвым не баліць» — аўтарска назва, то «Сотнікаў» і пры перадачы ў друк меў іншае «аблічча» — «Ліквідатар». З такім тварам аповесць прыйшла ў «Новый мир». «...твор гродзенскага пісьмэнніка з'явіўся ў «Новом мире» (№ 5) — пад назвай «Сотнікаў», якую даў Аляксандр Твардоўскі і якая быкаву абсалютна не спадабалася. «Чаму — Сотнікаў? Ужо з увагі на двух герояў трэба — Рыбак і Сотнікаў», — задаваўся ён пытаннем. — Але мне патлумачылі, што так лепш — паходзе прозвішча становічага героя. Галоўны, маўляў, меў на яго адмысловыя спадзяванні», — мусіць, гэтакі, які і аўтар».

Выданыя, якія здзейснены сёння, істотна адрозніваюцца ад усіх тых, што былі вядомыя шырокаму колу чытачоў у ранейшыя гады. У аповесці «Мёртвым не баліць», якая і пасля часопіснай публікацыі (ад 1966 года), амаль 20 гадоў знаходзілася пад забаронай, вернуту 200 (!) купюр, зробленых савецкай цензурай. Выклідаўся «страх бярэцярэшчыны». Выклідалася і такое: «Франтавая та-

варыскасць з'яўляецца зарукай добразычлівасці, без ценю карысці або ўзаемаарукаў», «Нашы мяняюцца. Вы хацелі паесці сыта. А мы — жыццё справядліва. Невялікая, але ўсё ж розніца». «Вядома, ён нахабнік і шкурнік, варты пакарання. Але калі б не той стрэл. Стрэл усё заблытаў. Гэта — збойства. А ці меў на яго права Сахно? Ці не ад бессардэчнасці тое? Ад жорсткасці? Толькі таму, што яму так зручней? Ці не зазе ён так і мяне? І Юрку? Калі гэта спатрэбіцца?»... І ўсё ж

пры мностве купюр Васіль Быкаў здолеў шмат што сказаць па тым часе пра Вялікую Айчынную. І ўвогуле пра чалавека на вайне — шмат новага і невыказанага раней. Чытача ўразілі, відаць, не факты. Тысячы, мільёны людзей трымалі ў цянятах памяці шмат рознага і трагедыянага.

Жывым было пакаленне, якое і бачыла шмат чаго, і нацярпела, і сваімі жыццямі заплаціла за штодзённую крывавыя выпрабаванні. Справа, паўна, была ў іншым: пісьмэннік сказаў тое, што

многія і не выказвалі, а маўкліва перажывалі, часам стараючыся і ў думках не жыць з гэтым, маўкліва аддавалі на спахыву сэрцу, сваім душам. І, мусіць, не таму, што не знаходзілі слоў... Прычым найперш — ва уласным страху. Перад маштабамі трагедыі, перад часам, які прывучыў да верхаўства безразважлівай самаахвяраванні.

Купюры далі «з'яўлена святло» часопісным публікацыям. Пісьмэннік, зацкаўлены ў зносінах з чытачом, вымушана пайшоў на многія кампрамісы. Але і купюры не пазбавілі аўтара ад той напругі, агрэсіўнай крытыкі, якая навалілася не проста на твор як на падзею, мастацка з'яву, а ўсім сваім артадаксальным цяжарам ударыла па Васілю Быкаву. Ударыла па Салдату Вайны з гармат, накрыла яго выбуховымі хвалямі, пачала расстрэльваць ва ўпор. Цяпер можна гаварыць пра тое, што дзясяткі публікацыі і прамалейныя вусныя прапароўкі загартавалі пісьмэнніцкі і грамадзянскі характар Васіля Уладзіміравіча. Але гэта — цяпер... Тады, у другога палове 1960-х і пазней, пасля публікацыі «Сотнікава», аблога вакол творцы была настолькі магутная, што, здавалася, трэба бы-

ло мець надзвычайную мужнасць, каб вытрымаць і не здацца. Каб не патрапілі ў палон псеўдапатрыятычнасці і псеўдаграмадзянскасці. Народны пат Беларусі і вялікі, сапраўдны сябар пісьмэнніка Рыгор Барадулін сказаў пра гэта ўзнёсла-эмацыянальна і надзвычай ясна і прадзіва (сказаў ці не за дзесяць гадоў да смерці аўтара «Сотнікава»): «Як асоба Васіль Быкаў нараджаўся пад вялікім ціскам, — так утвараюцца горы, так утвараецца шчырдая парода. Лёс не расціпаў Быкаву самабраных абрусаў. Быкаву ніколі і нідзе не было роўнае, гладкае дарогі. Па жыццёвых лужынах, па ідэалагічных калдобінах ці, лепей бы сказаць, спаміж воўчых ямаў ступала нага пісьмэнніка, а душа ягонага, думка ягонага паломнічала ў небе ісціны, у вышынні існасці. Сотні разоў лёс выпрабоўваў дапытніка на «разрыў». Вытрымаў, вытрымаў, выявіўся».

Новыя выданні «Мёртвым не баліць» і «Ліквідцыі» («Сотнікава») надзвычай цікавыя каментарыямі Сяргея Шапрана, які ў апошнія гады зрабіў неверагодна шмат для распаўсюду пра жыццё і творчасць Васіля Быкава ў самых драбнітках падрабязнасцяў. У томе, які прадстаўляе другую

са згаданых аповесцяў, ёсць і стэнаграма (быкаўская!), дакладней — запісы тэзісаў абмеркавання аповесці на рэдаклегіі часопіса «Полымі». Лаканічныя, часам скарачаныя да кароткіх пазнак натаці Васіля Уладзіміравіча Сяргея Шапран стараецца расшыфраваць вельмі дакладна. З тых запісаў відаць і запіцыя многіх. У Анатоля Клышкі такое перакананне: «Несфарміраваная асоба ў нечалавечых умовах прыводзіць да здрады. У гэтым яе каштоўнасць...» Іван Шамякін: «Увесь упор аўтар робіць на даследаванне жывёльнага страху. Я за тое, каб друкаваць».

Выданыя іх кавяр, які ўжо, несумненна, стануць і прадметам гісторыка-літаратурнага, літаратурнага даведку, — усё ж з тых, што прымушаюць наоу, спакойна, прыўзняўшыся над часам, перачытаць «Мёртвым не баліць» і «Ліквідцыю» (альбо «Сотнікава»). Прачытаць і падумаць. І ўжо таму работу выдаюць (над тым, каб кніга прыйшла да чытача, працавалі ў «МЕДЫАЛЕ») і Сяргей Шапрана варта назваць сапраўдным падзейні ў кніжным, літаратурным жыцці Беларусі.

Кастусь ЛАДУЦКА

КАЛІ ВЕ ПАПІСАЛІСЯ НА ГАЗЕТУ «ЗВЯЗДА» на III квартал або II паўгоддзе 2014 года — запаўняйце картку ўдзельніка, выражайце і дасылайце **ДА 5 ЛІПЕНЯ 2014 ГОДА ў рэдакцыю на адрас: **220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.****

Сярод падпісчыкаў 11.07.2014 года будзе разыгран 7 сушылак для агародніны і 3 трымеры. Вынікі будуча апублікаваны ў газеце «Звязда» да 21.07.2014 г.

Прызы можна будзе атрымаць у рэдакцыі па 31.09.2014 г. пры падачы квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на III квартал або II паўгоддзе 2014 г. і пашпарта. Пасля 31 верасня выдача прызоў спыняецца і прэтэнзій падпісчыкаў не прымаюцца.

Тэлефон для давадак (017) 287 18 38.

ТЭРМІН ПРАВЯДЖЕННЯ ГУЛЬНІ — З 5.06.14 ПА 30.09.14.

Пасяджэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 2376 ад 23.05.14, выдадзена Міністэрствам гандлю Рэспублікі Беларусь.

7 Сушылак для агародніны

3 Трымеры

АЛЕ НАРОД НА ПРОВАДЗЕ!

АБО ВЕСЕЛЛЯ І ПРАЎДЗІВЫЯ ГІСТОРЫІ З ЖЫЦЦЯ ЧЫТАЧОЎ «ЗВЯЗДЫ»

УРОК СПРАВЯДЛІВАСЦІ

У нашых школах у лютым падляцка вечары сустрэч з выпускнікамі. Колькі ж радасці ад іх (і вучням, і настаўнікам), колькі ўспамінаў!

...У шостым класе я сядзеў за партай побач з адным хлопцам. Звалі яго, як многіх, Валодзя, а вось прозвішча было досыць незвычайнае — Кібіда. Ён ім вельмі ганарыўся і якраз тады, дзе толькі мог (дома, на ўроках, на перапынках) удакладняў свой подпіс. Мусіць, горы паперы скрэмзаў рознымі там кручкамі, але ж руку набіў. Ды так, што потым спыніцца не мог: стаў расписвацца за іншых хлопцаў і дзяўчат. А потым узяўся і за настаўнікаў. У прыватнасці, подпіс «русіцы» падрабляў так, што не адрозніш.

Мне, вядома ж, зайздросна было і таксама карцела павучыцца, паспрабаваць.

Дык вось. Канец урока рускай мовы. «Русіца», настаўніца Валянціна Сцяпанайна, як на тое ліха, праходзіць па радах, збірае для праверкі сынт-кі. Спыхаецца каля мяне. А я ж свой сынтхат аддаць не магу, бо, спасцігаючы навуку падрабкі подпісаў, скрэмзаў і выраваў з яго лісты. Але гэта — па-другое. А па-першае... Дамашняе практыкаванне я выканаў дрэнна і таму крыж-накрыж перакрэсліў яго, паставіў двойку і... расписайся за настаўніцу.

Не помню, колькі цягнулася паўза. Валянціна Сцяпанайна, што называецца, стала над душой, я — хаваў за спінай сваю правіну.

— Дай, — нарэшце загадала яна. Што было рабіць — паслухаўся, аддаў сынтхат. Настаўніца тут жа разгарнула яго (і трэба ж — на патрэбнай старонцы!), знячэўку пацыварэла, але ўголас не сказала нічога, бо якраз зазінеў звянок.

Не помню, як дажыў я той дзень.

А назаўтра выклікаюць мяне ў настаўніцкую. Ногі як з ваты — не трымаюць зусім, але ж заходжу. Чую з парoga працяжнае, грознае:

— Та-ак, малады чалавек...

Гэта, ведаю, дырэктар (па мянушцы чамусьці Прапаршчык)...

... падробкай дзяржаўных дакументаў вырашылі заняцца?!

Стаю, дрыжу, гляджу, куды б праваліцца... Але пры гэтым краем вока ўсё ж такі бачу, што дырэктар з маім сынтхатом стаіць ля стала, а іншыя настаўнікі сядзяць на канале, можна сказаць, паблізу, і твары ў іх добрыя.

— Ну ён жа не пяць сабе паставіў, — чуецца адтуль.

— Сапраўды... Ён сваю працу сумленна ацаніў...

— Дарэчы, а што б вы яму паставілі, Валянціна Сцяпанайна?

Карацей, ідзе там ціхая размова, «узаважваюць» настаўнікі мой учынак — чым ён добры, чым дрэнны... Я ўсё-ўсё разумею. І, вядома ж, болей не буду...

Хвілін праз колькі адпусцілі мяне, што называецца, з мірам. Але самае галоўнае, пасля гэтага Валянціна Сцяпанайна Шалабасова, настаўніца рускай мовы і літаратуры Голдаўскай сямігодкі Лідскага раёна, стала неяк

па-добраму прыгладца да мяне, хваліць за правільнае вымаўленне, за добрае сачыненне...

З часам гэта яе ўвага вылілася ў тое, што я таксама стаў настаўнікам рускай мовы і літаратуры.

Цяпер ужо на пенсіі. Больш чым шэсцьдзесят гадоў прайшло пасля таго выпадку, але я па-ранейшаму зоркам памяці бачу тую каналу, дзе сядзелі настаўнікі, помню ці не першы ў сваім жыцці ўрок паразумнення, спагады і справядлівасці.

Л. КАВАЛІЧУК,

г. Жодзіна.

МАСТАЦТВА ПАТРАБУЕ АХВАР

Працы, тупаніны ў вёсцы — непачаты край і, здаецца, заўсёды, але ж доўгімі зімовымі вечарамі вольнага часу больш. І тады...

Гэта цяпер мы сядзім ля тэлевізараў ды камп'ютараў, а вась нашы бацькі — не: дагледзеўшы гаспадарку, якія збіраліся ў клубе... Яшчэ і дзя таго, каб развучыць новы танец, паспяваць, правесці чарговую рэпетыцыю, а потым выступіць з канцэртамі перад людзьмі.

Дык вась пра чарговы. Зала паўноткая. На сцэне — самадзейныя артысты: спяваюць пра будзёнаўскіх байцоў, пра маладога агранома, пра Яся, што касіў канюшыну, чытаюць на памяць вершы.

На чарзе — сцэнка з ясковага жыцця: муж мала таго што прывалокчы дадому п'яны, дык яшчэ і просіць дабаўкі. Жонка яму, вядома ж, кукіш! І на словах дадае, што той — п'янога, што гультына, што ўсю кроў з яе выпіў, што дурань...

Крыўдзіць, карацей, свайго мужа. Вось ён і бярэцца да то пастрасціх яе, не то папярэдзіць: хапае вярхоўку, усоўвае галаву ў пятлю...

Ну а далей... Жонка, убачыўшы гэта, з лямантам «Ратуйце!» выбягае на вуліцу, суседка на крык залітае ў хату і, убачыўшы, што там анікога (вісельнік не ў залік) — шусь да кубельцы з салам: вецка падняла і апошні кавалак — сабе за пазуку.

■ Неасабісты суб'ектыў

ПОПЕЛ КЛААСА БЕЛАРУСКІ ВАРЫЯНТ

ВАЙНА ПРАЙШЛА ПРАЗ ЛЁС КОЖНАГА З НАС. НАВАТ КАЛІ МЫ ПРА ГЭТА НЕ ЗДАГАДАЕМСЯ

Зноў пра вайну. Не таму, што для нашага брата-журналіста яна цяпер, наконнадні свята вызвалення, — ці не самая ўдзячная тэма. Век бы пра яе не пісаў, бо і праз два пакаленні абякавым і спакойным тут быць не атрымліваецца... Але пасля выхаду матэрыялу «Уласная справа», у якім разважала пра гістарычную праўду і памяць аб той вайне, якія, акрамя нас, нікому, па сутнасці, не патрэбны, патэлефанаваў чытач і ўзрушана прапанаваў напісаць яшчэ і пра тое, як гэтую праўду і памяць успрымаем мы самі. Аргумент у майго шануюнага апанента быў такі: маўляў, і ў жыхароў нашай краіны ўспаміны розныя. Бо хтосьці падлеткам трапіў у эвакуацыю ў Ташкент і лічыць жыццё на чужыне і тое, што часам хлеба было не напоўніць, найвялічай трагедыяй, а хтосьці тры гады пражыў у акупацыі і спазнаў сапраўдную бяду і жак: голад, холад, у яго на вачах гінулі блізкія людзі, гарэла родная хата... «Згадзіцеся, зусім розныя «вагавыя катэгорыі» ў тых успамінаў», — узрушана даводзіў мой суразмоўца...

А ці ёсць наогул «вагавыя катэгорыі» ў той вайны? Асабліва калі мець на ўвазе не толькі кожнага трэцяга беларуса, які згінуў у яе пекле, але і тых, хто кожнага трэцяга аплакаў, — мацяроў, жонак, дзяцей? Вайна не выбірала, і наўрад ці гора ад страты блізкіх у тых, хто быў у эвакуацыі і адрасу пасля вызвалення паспяхуся вярнуцца на родную зямлю, хоць на каліва меншае, чым у тых, хто заставаўся пакутаваць, выжываць і змагацца тут. І словы пра тое, што вайна на нашай зямлі закрнула літаральна кожную сям'ю, — не прыгожая літаратурная фраза: яно так ёсць на самой справе.

Бо было яшчэ паніцце — «пасля вайны». Калі радасць ад вызвалення стала часткай біяграфіі і зноў давялося выжываць. На папалішчых, на засяненых мінамі і снарадамі палях. Жанчынам і дзецям. Яны ўпругаліся ў плугі, каб узараць палетак, раскладалі зімовыя начамі вогнішчы, ганяючы ад вокан галодных ваўкоў, збіралі ўвесну на полі гнілуе бульбу (пышкі) і п'яклі з іх праснакі, каб пракарміцца... «Гэта добра, што было так шмат клопатаў, што думалі, як выжыць. Інакш бы проста звар'яцела ад гора», — з філасофскім спакоем сказала мне аднойчы бабуля, якая ў дваццаць чатыры гады засталася ўдавой з дзвюма маленькімі дочкамі на руках. Ёй, дарэчы, ужо дзевяност-та дзесяць. «Жыву за сябе і за свайго Юстына», — так тлумачыць свой доўгі век. Пахваўшы мужа, расстралянага ў 1942-м за сувязь з партызанамі, яна так і пражыла ўсе гады адна...

ТАК, нашы дзяды — героі, якія перамаглі фашызм, і гэта — наш найвялікшы гонар. Але нашы бабулі — жанчыны без жаночага шчасця, нашы бацькі — бязбачкавічы, бо фашызм дзяды перамаглі, аддаўшы за гэта жыццё. Гэта таксама страшная жыццёвая праўда той вайны, якая і праз семдзесят гадоў, атрымліваецца, да тычыцца кожнага. І праз пакаленні яна не зменіцца — толькі для тых, хто прывідае пасля нас, бабулі стануць прабаўцамі. І гэтая праўда для нас — як для фламандца Улешнігеля попел яго бацькі Клааса, спаленага на вогнішчы інквізіцыі: яна заўжды з намі і «стукала ў грудзі».

Так павіна быць, бо ўдовам і сіротам той вайны, якія не здзісянялі падзвігаў, а проста выжылі, мы не ставім помнікы. Прынамсі, пакуль што. Можна, мы яшчэ не асэнсавалі, што выжыць, перажыць гэтую гора, — гэта таксама быў падзвіг? Тут гэта вельмі трапна падчас пасяджэння «круглага стала» ў «Звяздзе» сказаў нядайна акадэмік Аляксандр Каваленя: «Нашы маці пасля вайны фактычна выратавалі нацыю, не даўшы дзецям памёрці з голаду і захаваўшы ў іх духоўны стрыжань. Пра іх трэба пісаць і гаварыць, пакуль жывыя яны, пакуль памяць пра іх жывае. Бо кожная, кожная з іх гэтага вартая...»

НЯДАЎНА, седзячы ў кампаніі незамужніх сябровак, якія ўсё як адна — прыгужуны і разумніцы, разважалі, дзе тое жасачоае шчасце заблукала. І прыгадаўся раптам непрыдуманым дыялог дзяўдлі з унучкай, у нашай жа «Звяздзе» калісьці прачытаны. Дзе-вэтэрэн настойліва пытаў унучку, чаму яна ў свае дваццаць сем не замужам. А дзяўчына сур'ёзна так яму адказа-ла: «Вось ты з вайны вярнуўся жывы, і нарадзіўся мой бацька, а ў яго — я. А ў майго суджанага дзед з вайны не вярнуўся, таму і ён не нарадзіўся...»

А вы кажаце, вайна з кожным годам далей...

Алена ЛЯЎКОВІЧ

Счытаць недействительными

страховые полисы ЗАО «СК «Белорострах»:

- добровольное страхование от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу (ЗРН, ЗРП) серия БИ №№ 1206339, 1263186, 1062404, 0938253, 0938254, 1212430, 0862369, 1141546, 1272993, 1272998, 1272999, 0890832, 0892973;
- добровольное страхование от несчастных случаев (ЗРН, ЗРП) серия НС № 0003871;
- квитанция 1 СУ серия КС №№ 4282763, 4286030, 4286039. УНП 100782388

6 Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2014 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку

Падпіска аформлена і аплачана ў _____ (аддзяленне сувязі) _____ на III кв. або 2-е паўг. 2014 года

Жатні адрас і тэлефон _____ (індэкс) _____

Удачы ў розыгрышы!

ЗВЯЗДА

Да чытача з любові!

Падпісача на газету можна ў любым аддзяленні паштовай сувязі; з дапамогай аплата-даведчанага тэрмінала РУП «Белпашта»; праз сістэму «Інтэрнэт-падпіска» на сайце www.belpost.by; у кіёсках «Белсаюздрука»; у паштальёнаў.

перадалі ў аддзел гарадскога жыцця. Але хадзіць па ваду там таксама не выпадала, і графін апільнуўся ў аддзеле культуры.

— Мы, безумоўна, людзі інтэлігентныя, — адзначылі пра сябе тамтэйшыя дзяўчаты, — але ж не настолькі...

У кабінце вёрстка ўсё шчыравалі над новым нумарам, таму графін адда-лі прыбіральшчыцы, якія прыходзіла з заявай на адпачынак. «Гэтага мне яшчэ не халала — ваду ім насіць», — пакрыўдзілася кабета і аднесла графіна... назад у прыёмную.

Туды (і якраз жа ў гэту мінуту!) са свайго кабінета выйшаў рэдактар. Убачыўшы, што графін па-ранейшаму пусты, ён вырашыў, што намесні-ка некуды выклікалі, і пайшоў па вадку сам. А паколькі пачаўся абед, то сак-ратаркі на месцы не было, і куды знік графін, ніхто не убачыў...

Вярнуўшыся з абеда і згледзеўшы, што графіна з вадкою няма, намеснік выклікаў да сябе сакратарку:

— Дзе графін? — спытаў у яе.

— Шэф патрабуе.</

468)	
535	Сведения об аудируемом лице Наименование: Закрытое акционерное общество Банк ВТБ (Беларусь)
067	Закрытое акционерное общество Банк ВТБ (Беларусь) зарегистрировано Национальным банком Республики Беларусь 7 октября 1996 года, регистрационный № 57 Местонахождение: Республика Беларусь, 220007, г. Минск, улица Московская, 14
ия	Сведения об аудитор Наименование: Иностранное общество с ограниченной ответственностью «Эрист энд Янг» Свидетельство о государственной регистрации № 577, выданное Минским городским исполнительным комитетом 7 апреля 2005 года. Местонахождение: 220004, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Короля, 51, 2-ой этаж, офис 30.

